

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.10 107. ÅRGANG 12.10.21 - 01.11.21

**UKA ER PÅ Plass
MED RAZZMATAZZ**

REVVANMELDelse 40

LøPEHJELP FRA MR. OKSYGEN 24 | SKREKKSPILL TIL HALLOWEEN 44

GRATIS

RADIO REVOLT

DIN STUDENTRADIO
I TRONDHEIM.

Lytt på DAB, som podcast
eller på radiorevolt.no

6

MØLLENBERGBRÅKET:
Fastboende og studenter er lei, nå
håper kommunen på samarbeid.

24

**LIVSFORLENGENDE TRENING
MED MR. OKSYGEN:**
Professoren roper varsko for
inaktivitet, og kommer med gode
råd til studenter.

48

**DET FINNES INGEN FASIT
I KUNST:**
Med en utfordrende og usikker
framtid velger studenter fortsatt å
satse på teater. Hvorfor det?

20

ÅPENHETSLOV:
Ny lov holder kleskjedene
ansvarlige for egne arbeidsforhold
og gir deg mer informasjon om
klærne du kjøper.

40

**STÅK OG STAS MED
RAZZMATAZZ:**
Ein fullsett Storsal kunne la seg
begeistre då revyen opna med
eit brak.

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Åsmund Hunderi Stenland
– Tlf: 995 37 075
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Idunn Sørensen – Tlf: 936 47 749
avisredaktor@studentmediene.no

Sigrd Solheim – Tlf: 920 88 151
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Oda Eriksen Haugland
– Tlf: 480 76 827
ansvarligredaktor@studentmediene.no

REDAKSJONSSJEF
Christine Åsgerød Pedersen
redaksjonssjef@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Sindre Sæthem – Tlf: 411 85 450
dagligleder@studentmediene.no

SALGSSJEF
Linn Holst-Dyrnes
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Emelie Kjærli Kristiansen
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Amanda Hytten Bjørknes
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Oda Sofie Mathisen Gallefoss
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Guro Underdal Hermansen
kulturredaktor@studentmediene.no

FORSKNING- OG
FORBRUKERREDAKTØR
Lea Lauvland Longva
foforedaktor@studentmediene.no

SPORTSREDAKTØR
Roar Høiby Brakstad
sportsredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Øyvind Soldal Rasmussen
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Torstein Olav Eriksen
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISK ANSVARLIG
Marius Thorvik
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Serena Guler
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Marthe Bjerva (sjef), Benedikt Erikstad
Javorovic, Linn Danielsen Evjemo, Erlend
Gylver, Jenny Westrum-Rein, Marle Sæter
Ottesen, Cecilie Bjørnsdatter Raustein,
Margret Meek

GRAFIKERE
Emma Shang Hansen (5-19), Jesper Hustad
(20-37), Katja Carmina Sandvik Seifert (38-
51), Selja Sørlund (52-63)

KORREKTUR
Cecilie Bjørnsdatter Raustein (sjef), Guro
Underdal Hermansen

FORSIDE
Viktorija Belogradovaite

MAnne Borg

Kar'n Mjør

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studenter-samfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

VI HAR FÅTT NY NETTSIDE!

Sjekk den ut på underdusken.no

LEDER

ÅSMUND HUNDERI STEMLAND
REDAKTØR I UNDER DUSKEN

STØRES NOMINASJON AV EN JOURNALIST TIL FREDSPRISEN ER MOTIVERENDE, MEN MYE MÅ FREMDELES GJØRES

ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

Jeg har blitt fredsprisvinner. Eller, i hvert fall har pressen generelt blitt det. Nobelkomiteen påpekte at de lenge hadde lett etter gode kandidater innenfor feltet media og pressefrihet, og i år fant de dem.

Nobels fredspris går i år til journalistene Dmitrij Muratov og Maria Ressa fra henholdsvis Russland og Filippinene. Begge har kjempet for nettopp pressefriheten. Motet til vinnerne av denne prisen er imponerende, og det er også motet til alle journalister som kjemper for pressefriheten i land som er langt farligere enn Norge.

Det er bra at norske toppolitikere ikke bare ser verdien av en fri presse, men er villige til gi pressen den gjeveste fredsprisen vi har i verden. Prisen skal understreke viktigheten av ytrings- og informasjonsfrihet, som er sentrale grunnstener i frie og demokratiske samfunn. Det er betryggende at det var nettopp påtroppende statsminister Jonas Gahr Støre som nominerte en journalist til denne prisen, da disse frihetene også må kjempes for på hjemmebane.

Begrunnelsen trekker fram at ytrings- og informasjonsfrihet er viktige våpen mot krig og konflikt. Her kan jeg ikke gjøre annet enn å si meg enig med nobelkomiteen, men vil trekke det enda

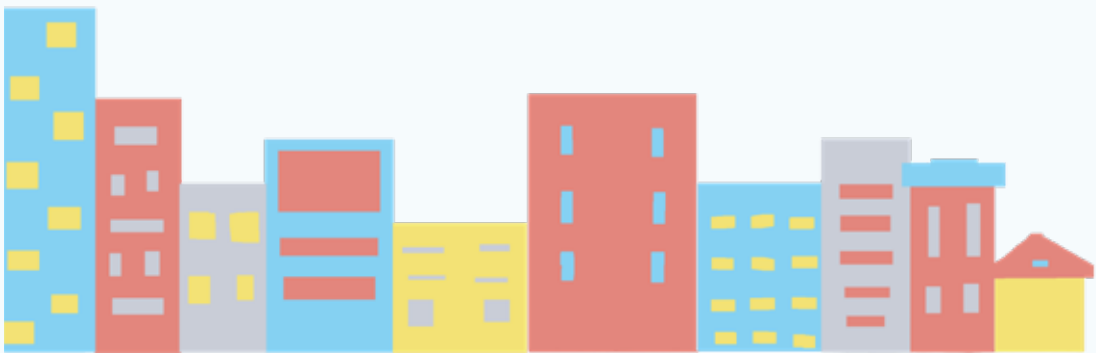
litt lenger. Tilgang på fri informasjon er nødvendig for å ivareta demokratiet. Dette kan vi heller ikke ta for gitt, da denne tilgangen stadig utnyttes til fordel for makt og profitt.

Vi som er oppvokst på internettet utsettes konstant for algorit mestyrt påvirkning, og det blir vanskeligere å skille falskheter fra virkeligheten. Avsløringene fra Frances Haugen om Facebook de siste ukene maler ikke et godt bilde av teknologigiganten. I land der kritisk journalistikk blir en mangelvare, gjøres problemet verre av et selskap som er villig til å fyre opp under splittelse i samfunnet for å tjene enda mer penger.

Vi er privilegerte i Norge som har et mangfold av uavhengige, redaktørstyrte medier vi kan stole på. Det er også motiverende at landets påtroppende statsminister allerede ved denne nominasjonen har signalisert et ønske om å styrke pressefriheten globalt, men jeg venter spent på fortsettelsen.

Internasjonalt må pressefriheten styrkes i mange land, og dette håper jeg denne prisen medvirker til. Private profittselskaper kan ikke tillates å ha så mye makt som Facebook nå har. Makten slike selskaper har over informasjonsspredningen både i Norge, og internasjonalt må derfor utfordres.

Nabolaget på kollisjonskurs

Det går hardt for seg på Møllenberg om dagen. Studenter føler seg ikke lenger velkomne, og fastboende får ikke sove.

TEKST: Jonas Høydal og Margit Vangen Tandstad | FOTO: Margit Vangen Tandstad | ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

– Det merkeligste jeg har sett? Kanskje den gangen det kom et piano gjennom lufta mens jeg satt og spiste på kjøkkenet. Kirsti Antonsen har bodd på Møllenberg i hele 42 år. Hun har flere tanker om hvordan Møllenberg har blitt det eneste nabolaget i Norge som kan skilte med en studentandel på over 50 prosent.

– Jeg tipper at mange av de fastboende på Møllenberg føler en spesiell nærhet til akkurat dette strøket. Mange av dem var opprinnelig blant aktivistene som aksjonerte mot kommunens planer om å anlegge ny innfartsvei gjennom Møllenberg og Bakklandet, da det var snakk om dette på 70-tallet.

Ifølge Antonsen så Møllenberg på 80-tallet ganske annerledes ut enn det det gjør i dag. På den tida var husleia regulert, og kommunen ga billige lån til de fastboende for å få satt inn lydtette vinduer. Mange utleieleiligheter var underlagt husleiereguleringsloven. Hun forteller at Møllenberg alltid har vært et attraktivt strøk for studenter som ønsker å bo sentrumsnært, men at

utleiepraksisen har endret seg betydelig over tid.

– Hyblifiseringen fører til en spesiell forringelse av bomiljøet. Når boligspesulantene legger opp til hyblifisering, gjør de leiegårder om til rene studenthus, noe som fører til et stort gjennomtrekk av beboere, sier hun.

Antonsen mener at huseierne er nødt til å være mer involverte i utleieprosessen og i oppfølging av utleievedtektene, og ikke bare se på husene som rene pengemaskiner. Men hun mener også at kommunen må ta et større ansvar.

– Det er jo et skrikende behov for studentboliger; studentene mangler jo åpenbart en plass å bo. Kommunen må gjøre det mindre lønnsomt å spekulere i boligmarkedet. Når eiendomsinvestorene byr to millioner over takst, skal du være ganske idealistisk av deg for ikke å selge.

Ifølge Antonsen har det i det siste blitt hardere fronter mellom fastboende og utleiende studenter, som «oss» og «dem», men hun understreker også at

ØNSKER REGULERING: Kirsti Antonsen skulle ønske kommunen kunne gjøre det mindre lønnsomt å spekulere på eiendom
FOTO: Privat

kollektiv med en tilstedeværende eller fastboende utleier ikke i nærheten har de samme støyproblemene.

– Jeg har truffet veldig mange hyggelige studenter, men jeg skulle gjerne ønske at flere kunne si hei på gata.

FOLKEMØTE: Audhild Kvam, Arve Nordtvedt, Rita Ottervik, Anne Borg og Morten Wolden stilte til gateprat på Møllenberg.

Støtter studentene

«Laksekongen» Bendik Rognes har bodd i Trondheim hele livet, og har brukt mye tid i Møllbergers gater.

– Jeg har festet her siden jeg var 16-17 år, har en stor omgangskrets og mye kjennskap til det som har foregått her. Når en går gjennom Møllenberg, er det som å gå gjennom en gate i Rhodos. Det er bedre å dra hit enn å feste på byen. Det er bare å klatre inn i et vindu, så har du en fest.

Rognes mener at det er utleierne som må ta ansvar for festbråket.

– Jeg synes ikke det er studentene sin skyld. Jeg skjønner at festingen og klagen har holdt på lenge, men at politiet bøtelegger studentene blir feil. Det å være student innebærer festing, det er bare sånn det er. Hovedproblemet er utleierne, det er de som burde stille krav.

Rognes synes at folk må ha en forståelse for at Trondheim er en studentby med studenter som fester.

– Ikke alle har anledning til å dra på byen fordi det kan bli veldig dyrt. Da tyr en gjerne til hjemmefester. Jeg har

forståelse for begge sider, men støtter studentene.

Laksekongen regner også med at situasjonen vil endre seg nå, etter gjenåpningen.

– Nå har det nettopp vært gjenåpning, så da kan folk få en utblåsning. Etter det så skal det nok dempe seg. Det er ikke verre enn det. Det trenger en ikke å være rakettforsker for å skjønne.

FESTGLAD: Lakse-Bendik gir studentene sin støtte
FOTO: Frida Skiaker Hval

Folkemøte for forsoning

Trondheim kommune, NTNU, politiet i Trondheim, Møllenberg og Rosenborg velforening, Sit og studentene inviterte lørdag 2. oktober til gateprat på Møllenberg.

Politiinspektør Arve Nordtvedt har forståelse for at bøtelegging kan være problematisk for studentene, men mener det har blitt en nødvendighet.

– Jeg har forståelse for at ti tusen kroner for en student kan være krevende, men har du først fått den bota, så gjør du ganske sikkert ikke det samme en gang til. De gangene vi har måttet bøtelegge, har det vært ekstreme situasjoner, ikke kun litt musikk.

Nordtvedt kan også fortelle at det ikke har fungert med advarsler.

– Om straff eller trussel skal ha en effekt, så burde det kanskje svi. Vi har prøvd i lang tid med advarsler, uten at det har hjulpet. Vi har fått mye kritikk fra beboere her som har klaget flere ganger på at politiet ikke har brukt sterkere lut for å få satt en stopper for bråket, sier han. →

Nordtvedt forteller at ifølge beboerne har ikke advarsler hatt noen effekt, og at de opplever at festene har fortsatt like ille neste natt. Han tror boteleggingen har ført til en forbedring allerede.

– I år, og til dels i fjor, var det ganske ekstremt under fadderperioden. Det har vært klager før, men vi har sett en merkbar økning de to siste årene. Vi har kommet til et punkt der nok er nok, og derfor må vi statuere et eksempel. Vi ser på det som positivt, da det de siste par helgene har det vært lite klager fra Møllenberg. Det er ikke sikkert om det er politiet sin reaksjonsform som har betydning eller det at samfunnet og utelivet har åpnet igjen.

Nordtvedt forteller samtidig at botelegging uten forvarsel muligens blir en midlertidig løsning.

– Om problemet avtar, så tror jeg ikke vi viderefører praksisen med botelegging. Får vi fortsatt massive klager, så kan det hende vi må fortsette, men vi håper vi slipper det, forklarer Nordtvedt.

Han avslutter med å oppfordre studentene til å feste med måte og ta hensyn til alle.

ADVARSLER HAR IKKE FUNGERT: Politiinspektør Arve Nordtvedt mener straff skal svi.

Ønsker godt naboskap

Administrerende direktør i Sit, Audhild Kvam, håper og tror på forbedring, men er redd for økende stigmatisering i lokalmiljøet.

– Vi har vært i dialog med flere utleiere om hva som fungerer. Det som fungerer er tilstedeværelse og et godt bomiljø. Du kommer en lang vei med god dialog.

Hun kan fortelle om at Sit sin vekter-tjeneste holder det verste av støyet nede, og framholder viktigheten av tilstedeværelse som utleier:

– Jeg tenker at man har et ansvar når man påtar seg rollen som utleier. Ikke nødvendigvis for oppførselen til folk, men det er jo et par stykker som eier ganske mye, og da har man et spesielt ansvar for å være til stede.

NTNU-rektor Anne Borg kaller Møllenberg et «spesielt festutsatt nabolag», men understreker at de fleste av studentene oppfører seg fint.

– Det er uakseptabelt at det er festing hver eneste dag, uavhengig av om det er studenter eller noen andre. Man må kunne være gode naboer.

Det virker ikke helt klart hva slags ansvar NTNU som universitet mener de har for Møllenbergfestingen, utenom det Borg kaller «å fremme god studentkultur».

– Det vi kan gjøre som universitet, er å sikre kommunikasjon med student-frivilligheten, og bidra til god kultur blant studentene. Det handler om at alle vil være gode trondheimsborgere.

Hun trekker fram såkalt «holdnings-fremmende arbeid» som NTNUs virkemiddel.

– Jeg synes det er fint at studentene tar ansvar selv. Det vi kan bidra med som universitet, er å legge til rette for en god diskusjon innad i studentmiljøet.

– Stemninga surna veldig

Lasse Dorlöchter studerer ved NTNU, og flyttet nylig til Møllenberg. For ham har ikke bomiljøet blitt som han hadde tenkt.

– Vi har ikke blitt plaget av støy siden fadderuka, men andre steder på Møllenberg har en del høyere lydnivå. Det har blitt veldig kjipt å bo her når

UTLEIER SITT ANSVAR: Administrerende direktør i Sit, Audhild Kvam, mener man har et spesielt ansvar når man påtar seg jobben som utleier.

en føler seg så lite velkommen. Hvis det for eksempel er en fest i nærheten når jeg går ut på gata, får jeg en del stygge blikk slengt etter meg.

Dorlöchter er skuffet over hvordan stemningen har blitt på Møllenberg. Han er redd for at terskelen for å ringe politiet på festbråk har blitt for lav, spesielt med trusselen om botelegging hengende over seg.

– Det er surt at det har blitt slik, og det er åpenbart en reaksjon på at andre tiltak ikke har fungert. Hvis jeg hadde fått bot, hadde hele stipendet mitt gått til å betale boten. Jeg tar gjerne en bot, gitt at jeg får en advarsel først, men når en ikke får det, så tør jeg ikke ta sjansen på å arrangere sosiale sammenkomster, sier han.

Stemninga i nabolaget er heller ikke noe som har levd opp til forventningene til Dorlöchter.

– Det har vært lyd før, som for eksempel under fadderuka. Vi fikk en del strenge e-poster, og etter det føler jeg at alle har skjerpa seg. På grunn av bøkene har stemninga surna veldig. Det

NYINNFLYTTET: Bomiljøet på Møllenberg ble ikke helt som Lasse Dorlöchter så for seg

å bo på Møllenberg skulle være gøy, med mange studenter og et godt miljø. Ingen har egentlig lyst å bo her når stemningen har blitt så bitter.

Han mener kommunen må påta seg sin del av skylden for situasjonen.

– Kommunen har tillatt Møllenberg å bli kjøpt opp av eiendomsspekulanter, som over tid har kjøpt opp mer og mer. Da ender jo Møllenberg opp med å bli halvparten studenter, noe som skaper en helt egen stemning. Festbråket er en følge av at så mange studenter har flyttet hit, som igjen handler om tilbud og etterspørsel på boligmarkedet.

Beboerne har ansvaret

Krebral eiendom, Strinda eiendom og Brevik boligutleie er blant de største utleierne i Trondheimsregionen, og eier dessuten mange eiendommer på Møllenberg.

Daglig leder ved Brevik boligutleie, Ragnar Brevik, sier at det er enkelt-personer som har ansvaret:

– Det er vel de som fester som har skyld for dette. Man kan ikke skyve

skylden over på noen som ikke er til stede, og som gjør alt for å unngå dette.

Bjørn Morten Brauti, daglig leder ved Krebral eiendom, mener flere involverte har ansvar, men fastholder at beboerne må ta hovedansvaret:

– Utleierne, politiet, kommunen og beboerne har alle sitt felles ansvar; hver og én må ta sin del.

Han tar avstand fra det han kaller en ‘spissformulert og polariserende offentlig dialog’, og kaller mye av kritikken for mobbing av studentmassen:

– Det er ikke bare studenter som er festende beboere. Vi mener studentene nærmest har blitt mobbet offentlig, ved flere anledninger.

Daglig leder ved Strinda eiendom, Henrik Grue, kan fortelle at de største utleierne har gått sammen om å leie inn vektertjenester for å patruljere på kveldstid og stoppe utagerende fester. Dette bekreftes av de andre utleierne vi har snakket med, som også trekker fram hyppig og god kommunikasjon av husordensreglene som noe de vil fokusere på fremover. **UD**

STORT OPPMØTE: Flere tok turen innom gatepraten utenfor Rosenborg Bakeri.

Kommentar:

Meiningslaust studentval

Sjå for deg at du skal stemme ved eit viktig val. Parti finst ikkje, og alle kandidatane meiner det same. Kven stemmer du på?

ILLUSTRASJON: Silje Marie Savland Moksnes

Det er snart val til Studenttinget NTNU. Eg spør nok eit val med låg oppslutning og tamme meiningar. Eg vil helst ta feil, men fakta er at sidan fusjonen har oppslutninga vore over ti prosent berre to gonger. I 2017 hadde dei ein aktiv promoteringsstrategi, og eit mål om å nå 30 prosent. Dei fekk elleve. I 2019 lova leiaren, altså eg, å barbere hovudet for 15 prosent. Vi fekk rett under elleve. Det er pinleg og trist.

Studentdemokratiet er viktig. På sitt beste får dei gjennomslag for viktige saker, og på sitt mest tafatte sit dei i det aller minste i møte du aldri høyrer om, og passsar på at leiinga ikkje gløymer studentane. Begge deler er viktige; studentkvardagen hadde vore verre utan.

Vi treng gode representantar til å gjere denne jobben. Desse blir valde blant kandidatane som har skriva ein ganske vag kandidattekst. Slik eg ser det blir det heller ikkje betre av at det er enkelt-personar med vage meiningar, og ikkje parti med vedteken politikk, som inngår.

Kva meiner kandidatane? Stort sett er psykisk helse, læringsmiljø og student-frivilligheit er viktig. Skilnadane ligg i relativt ubetydelege nyansar, og for kandidatane er det om å gjere å få flest mogleg av venene sine til å stemme – det skal jo ikkje så mange stemmer til når oppslutninga er låg. Kandidatane er ofte kompisar av dei sitjande representantane, og har gjerne dei same vage meiningane. Så kven stemmer du på? Stemmer du?

På UiB, UiT og UiO har dei listeval, som vil seie at ein stemmer på politiske lister (litt som politiske parti), i staden for enkeltpersonar. Då veit studentane i det minste kva meiningar dei stemmer

på. Listeval har sjølvstakt sine ulemper, og eg er heller ikkje sikker på at det ville gjeve høgare oppslutning, men ein ville i det minste ha visst kva ein stemte på. For meg kjennest det udemokratisk at vi ikkje eigentleg gjer det.

Dersom ein trur at studentpolitikken i dag ikkje er prega av partipolitiske haldningar, tek ein feil. Då kjennest det uærleg at dette ikkje kjem fram i forkant av valet. Og for all del, lister treng ikkje vere partipolitiske. Kanskje treng vi ei hybridløyning, der berre nokre av representantane kjem frå lister. Kanskje treng vi noko heilt anna, men vi treng endring.

For å få til ei endring bør ein, paradoksalt nok, stille til val og engasjere seg i dette kaotiske, konsensusbaserte systemet. Det vil eg oppfordre til å gjere, og så håpar eg på høg oppslutning, og lovar å barbere hovudet om ho blir høgare enn i 2019.

Cecilie Bjørnsdøttir Raustein er tidlegare leiar av Studenttinget.

En studentdrøm i oppfyllelse

I 1953 kom de første klagene på at Studentersamfundet var for trangt. Nå blir det endelig mer plass til byens studenter, men for en vei det var å komme hit!

Det første som fikk hoder til å undres og engasjement til å vokse for et større hus, var å kunne sørge for at alle byens studenter fikk plass under Samfundsmøtet. De første planene berodde seg derfor naturligvis på å rive Storsalen og flytte veggene utover. Overraskende nok gikk ikke dette, men drømmen om et større hjem for byens studenter var født.

Fram til 1970 sto det et fengsel bak Samfundet, og fanger kunne fra sin celle på gamle Vollen krets fengsel tette rett inn i studentfesten på andre siden av gata. Da Vollen ble revet, sprang det ut ny giv for utvidelse. Vi skulle ta hele tomta! Ja, planen var ikke snauere enn å bygge «Cirkus Maximus», et enormt auditorium med 2500

sitteplasser (Storsalen har 600, på gode dager). Kampen ble kjempet med penn og store ord, men 80-tallet kom med økonomiske katastrofer. Storstilte ambisjoner gikk nok en gang i dvale.

Dog selvsagt ikke for all framtid. Fengselstomta hadde havnet i fanget til Samfundet ved ren flaks, og på 90-tallet var det igjen snakk om nye tak å drikke vinen sin under. Årene i tidlig 2000 skulle virkelig bli tiden for å tørke støv av de gamle studentdrømmene. I 2005 var alt klart: NTNU og Sit skulle bygge et kolossalt bygg bak Samfundet, og tusen kvadratmeter skulle vi få kalle vårt eget. Så nært kan man altså komme, men da reguleringsplanen ikke ble godkjent, kollapset prosjektet.

Siden da har medlemmer og frivillige i alle deler av organisasjonen fortsatt å jobbe for å skape et bygg som er våre 15 000 medlemmer verdig. Nå skjer det faktisk – helt på ekte! Bygget blir mer enn 4000 kvadratmeter, og skal romme pub, dansegulv, teater- og konsertscener.

Og det er jammen på tide. Det er 94 år siden kronprins Olav la ned den første steinen for vårt kjære Cassa Rossa høsten 1927. Bygget ble reist for datidens 500 studenter. I dag er vi nærmere 40 000, og 21. oktober kommer Hans Kongelige Høyhet Kronprins Haakon for å legge grunnsteinen til nye lokaler for byens studenter. Det er bare å melde seg på! Dette er nye lokaler som skal fylles av latter, vin, sang og engasjement. Alle studenters storstue skal nå romme enda flere. Det kan ikke finnes en herligere måte å feire Samfundet 111 år, enn ved oppfyllelsen av en gammel studentdrøm.

ILLUSTRASJON: Annette Bye Seisøen

Studenterbyen uten universitet

Trondheim – denne byen har det meste, utenom et universitet. 40 000 studenter, landets største utdanningsinstitusjon, et vell av foreninger, men ikke et universitet.

EIVIND RINDAL

Student, læringsassistent og Dragvoll-patriot

FOTO: Apayauq Reitan

Et navn gjør ikke et universitet. Universitet – ordet har samme opphav som univers og universal – forplikter et annet syn på helhet og kunnskap, og fellesskap, enn det som kommer fram ved dagens utdanningssituasjon. Dagens gigant er en statlig hybrid styrt etter markedstenkning og snevre kost-nytte-analyser. Et sted der en i høyden kan lære å bli en lydig byråkrat eller ingeniør.

Rett nok er det fortsatt mulig å lære gresk og latin i Trondheim, og nesten alle må ha exphil – ikke at det heller gjør et universitet. Som akademisk by er Trondheim overraskende død. Studentbyen lever, og leverer på Møllenberg.

Gjennom mine år på NTNU har jeg tatt meg i å tenke på i hvor liten grad denne institusjonen egentlig legger til rette for akademisk selvutvikling hos studentene. Fra den mest beskyttede avkrok av Dragvoll har jeg merket meg hvordan emner strømlinjeformes, hvordan det som ikke er trendy og

arbeidslivsrelevant kuttes. Jeg har sett hvordan hverdagen til studentene fylles opp med stadig mer evaluering, både av faglige prestasjoner og av ulike sider ved institusjonen NTNU. Dette skjer uten at det tilsynelatende har andre effekter enn sysselsetting av dem som skal evaluere evalueringene.

Jeg ser hvordan obligatorikk går på bekostning av fordypning og frihet for studentene. Hvordan frie studieløp snevres inn til ufleksible pakker av innføringsemner. Hvilket rom er det da for den kritiske tanke i slikt et miljø? Gjennomstrømning er den nye hellige gral. Det er et mål for staten og for den lydige institusjonen.

En kan ikke ta en markedsskole og en teknisk høyskole, slå dem sammen, og kalle det for universitet. Om en knapt har rom for de frie fagene, er man ikke et universitet. Om en ikke underviser de lange linjene og gir rom for de ulønnsomme fagene, hva er da igjen?

Universitetene har vært del av den vesteuropeiske tradisjonen og utviklingen i mer enn tusen år. Nå står idealene om det uavhengige, frie og kritiske universitetet i fare. Det skjer ikke bare i Norge, ikke bare i Trondheim. Utviklingen er en makrotrend. Det er på tide at både studenter og

ILLUSTRASJON: Kirsti Jacobsen

lærere – professorer – våkner opp og kjemper for universitetet. For retten til å tenke fritt og være uproduktiv.

I mellomtiden har jeg kommet fram til at jeg kanskje skal begynne å støtte studentene som kaller NTNU «skolen», for på mange måter har de mer rett enn de som sier universitet.

Bry deg, da, student!

Studentvalget ved NTNU er rett rundt hjørnet, men de fleste studentene virker ikke å bry seg.

AMALIE FARESTVEDT

Styremedlem ved NTNU

JØRGEN VALSETH

Styremedlem ved NTNU

Men dette har ikke kommet av seg selv. Det er, blant annet, et resultat av hardt og målrettet arbeid fra engasjerte tillitsvalgte og studentpolitikere gjennom mange år, og vi må fortsette å kjempe for våre rettigheter og interesser! Ofte er det et utakknemlig og delvis usynlig arbeid vi gjør, men det er så utrolig viktig, både for dagens og framtidens studenter.

Kjære student. Hvorfor bryr du deg ikke? Nå er det snart studentvalg ved NTNU, og studentdemokratiet jobber på spreng for å finne gode kandidater, og deretter få folk til å stemme. Men du bryr deg jo ikke.

Vi sliter ofte med å finne folk til å stille til valg, og like vanskelig er det å få folk til å stemme. Høsten 2020 hadde studentvalget en oppslutning på bare 6,5 prosent. Kanskje ikke så rart. Du åpner jo ikke mailene vi sender, scroller kjapt forbi innleggene våre på Instagram, og ignorerer oss på stand. Vi vil jo bare bidra til å skape en bedre studiehverdag for nettopp deg, så vær så snill og ikke ta oss for gitt.

Er grunnen kanskje at vi har det så bra på NTNU at du har blitt bortskjemt? For ja, vi har det jo veldig godt. Vi går på et av Norges beste universitet, og har massevis av tilbud både på og rundt universitetet.

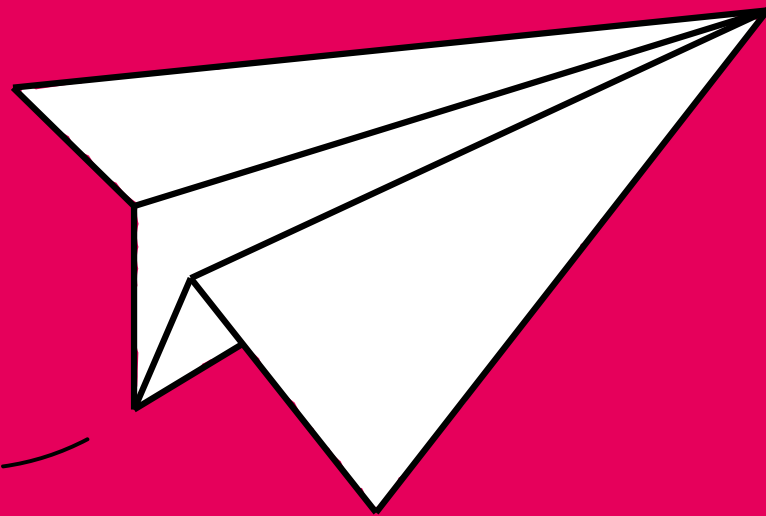

ILLUSTRASJON: Serena Guler

Studentdemokratiet er som studentmiljøets Batman: Man vet ikke helt hvem det er, men det er noen som jobber iherdig for oss alle i det skjulte, for å gjøre studiehverdagen bedre. Men i motsetning til Batman, som ofte jobber alene, er studentdemokratiet en stor gjeng av alskens studenter. Det er referansegruppestudenter, klassetillitsvalgte, instituttillitsvalgte, fakultetstillitsvalgte, Studenttinget og mange, mange flere. De er spredt utover hele studentmassen – i alle studiebyer, på alle campuser og på alle studieprogram. Det er derfor vi trenger nettopp deg!

Som ellers i samfunnet må du engasjere deg for å kunne ta del i demokratiet. Så om du ikke bryr deg, så har du jo heller ingen rett til å klage når ting ikke blir som du ønsker. Er foreleseren din en tulling? Ja, da bør du kanskje engasjere deg i referansegruppen. Har linjeforeningen din dårlige kår, eller er studieprogrammet ditt lagt opp på en rar måte? Ja, da bør du kanskje stille til institutt- eller fakultetstillitsvalgt. Og om du ønsker å diskutere og vedta politikk som gjelder alle NTNUs studenter, da må du engasjere deg i Studenttinget! Det er massevis av muligheter, så still til valg selv, nominer noen du kjenner og ikke minst: STEM! Det er på tide at du begynner å bry deg!

DEBATT: DINE MENINGER PÅ TRYKK

VIL DU SKRIVE TIL UNDER DUSKEN?

SEND MAIL TIL
DEBATTREDAKTOR@STUDENTMEDIENE.NO

INNLEGGET MÅ IKKE OVERSTIGE 2500 TEGN, MELLOMROM INKLUDERT.

Hvorfor «Polarization»?

LARS INGAR TUTTUREN
Visepresident ISFiT23

ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

ISFiT ønsker i 2023 å samle studenter fra hele verden for å diskutere polarisering. Polarisering (kanskje et noe ukjent begrep) kan beskrives som en tilstand hvor meningene, interessene eller ideene til en gruppe ikke lenger strekker seg over et spektrum, men heller er konsentrert om to motpoler. Et typisk eksempel er politisk polarisering i USA, hvor man enten er demokrat eller republikaner. Andre tolkninger av polarisering er vel så verdifulle: økt ulikhet i makt og rikdom verden over, eller polarisering grunnet kulturell bakgrunn. ISFiT ønsker å utforske polarisering, ikke som en tilstand, men som en prosess. På hvilke måter øker og minker avstanden mellom oss, og hvordan påvirker det oss?

For når avstanden mellom oss blir for stor, så kan folk falle utenfor. Og utenforskapet kan i mange tilfeller lede til ensomhet. Selv under en digital revolusjon, som skulle bringe verden tettere sammen, er ensomheten stor – spesielt i velstående land. Tre av fem

voksne amerikanere regnet seg selv som ensomme i 2019. I Tyskland anser to tredjedeler ensomhet som et stort problem. I Japan begår pensjonerte kvinner milde forbrytelser, så de kan havne i fengsel og ha et sosialt miljø. I Norge sa en tredjedel av studenter at de var ensomme i slutten av 2020.

Av de ensomme er det mange som finner fellesskap i høyre-radikale partier. Noreena Hertz, økonom og forsker, peker på at høyre-radikale partier skaper sterke følelser av fellesskap – ofte ved å ekskludere noen andre, som for eksempel innvandrere. Politikken er ikke nødvendigvis det viktigste, men heller følelsen av å bli sett og hørt. Om ikke annet, så kan dette tyde på at vi må bli flinkere til å inkludere hverandre.

Koronapandemien har ikke gjort dette lettere. Følelser av dissonans, utenforskap og ensomhet har for mange blitt forsterkede. Verden står overfor enorme utfordringer de neste tiårene: klimaendringer, automatisering og eldrebølger. Dersom vi skal klare å håndtere disse utfordringene, er det viktig at vi klarer å samarbeide.

Les mer debatt på underdusken.no

Vaksinehodepine

Har du tatt koronavaksine? Her er forklaringen på hva den har gjort med deg, hvorfor den er å foretrekke framfor koronasykdom - og hvorfor noen er så redde for den.

TEKST: Hanna Waage Hjelmeland og Andrea Barland | ILLUSTRASJON: Serena Guler | FOTO: Jonas Aagaard

Bivirkningene forsvinner, men beskyttelsen varer

Vaksinens bivirkninger har også vekket bekymring. Christensen forklarer at vaksinen kan gi betennelse i armen som gir smerte, men at det er forbigående og helt ufarlig.

– Betennelsen kan trigge responser i hele kroppen, og derfor kan noen få en influensafølelse av vaksinen, sier Christensen.

Han forteller at en sjelden bivirkning av vaksinen er betennelse i hjertemuskelen, men at vaksinen blir brutt ned i kroppen fort, og at det derfor er lite sannsynlig at flere alvorlige bivirkninger skal oppstå på lengre sikt.

– På lang sikt er det ingen teoretisk grunn til at koronavaksinen skal skape problemer. Erfaringer vi har med andre vaksiner viser også at sjeldne bivirkninger oppdages innen ett år etter lanseringen av vaksinen, sier Christensen.

Christensen forteller at immuniteten avtar over tid etter en fullvaksinering,

men at man fortsatt er beskyttet mot alvorlig sykdom.

– Hvis man blir smittet av korona senere, vil det føles som et hvilket som helst annet forkjølelsesvirus. Nye varianter av korona vil oppdatere immuniteten vår, sånn at vi som er friske fra før ikke trenger å ta flere vaksiner, forteller Christensen.

– Noen kommer aldri helt til hektene igjen

Det er lite som tilsier at koronaviruset forsvinner med det første. Da blir det etterhvert slik at alternativet til å ta vaksinen, er å gjennomgå sykdommen. Christensen kan fortelle om farene ved og konsekvensene av å få korona når man ikke har noen immunitet.

– Korona er en luftveisinfeksjon som kan gi alt fra en liten forkjølelse til alvorlig lungebetennelse, som kan være dødelig, forklarer Christensen.

Han forteller at noen kan få alvorlige betennelser i flere organer og komplikasjoner som påvirker nervesystemet.

– Det mest kjente er blodpropp-tendenser og betennelse i hjertemuskelen, i tillegg til tap av smak- og luktesans, sier Christensen.

Christensen forklarer at noen blir glemsomme, tenker saktere og blir veldig slitne i etterkant av sykdommen.

– Noen kommer aldri helt til hektene igjen og blir ikke helt den samme personen som de var før korona, forklarer Christensen.

Få korona eller ta vaksinen?

Hvor ille er det å gjennomgå sykdommen i forhold til å ta vaksinen? Christensen forteller at myndighetene må gjøre en grundig avveining når de skal godkjenne en vaksine. Da vurderer de hvor alvorlige bivirkninger man kan få av vaksinen mot hvor alvorlige komplikasjoner man kan få av viruset.

– Det er åtte til ti ganger mer sannsynlig å få en betennelse i hjertemuskelen av viruset enn av vaksinen, forklarer Christensen.

Videre understreker Christensen at vaksinen er trygg. Han forteller at vaksinen ble testet grundig før den ble lansert, og gjennomgikk alle testene en slik vaksine skal gjennom. En per 100 000 kan få betennelse i hjertemuskelen, men prognosene er gode.

– Koronavaksinen er akkurat like trygg som alle vaksinene som er i bruk i barnevaksinasjonsprogrammet i dag, forklarer Christensen. →

Til tross for at de fleste har valgt å ta koronavaksinen, finnes det fremdeles skepsis i befolkningen. Noen mener vaksinen ble utviklet for raskt, andre mener bivirkningene er for mange til at man bør å ta den. Hvordan fungerer koronavaksinen, og hvorfor blir noen så redde for noe som i utgangspunktet skal hjelpe oss? Og hvorfor lønner det seg å ta vaksinen framfor å få korona?

mRNA, hurra!

Koronavaksinen ble utviklet på rekordtid, til glede for mange, men også til bekymring for noen. Andreas Christensen er virolog og overlege på Avdeling for medisinsk mikrobiologi ved St. Olavs hospital. Han har spesialisert seg på virus, og kan fortelle hvordan den nye mRNA-teknologien gjør at man kan lage vaksiner så raskt.

– Med denne teknologien er det mulig å lage store mengder effektive vaksiner på veldig kort tid, forklarer Christensen.

Han forklarer at mRNA er et molekyl som vi kan bruke for å gi cellene våre informasjon om hvordan koronaviruset ser ut.

– Når vi får vaksinen, vil mRNA-molekylet gå inn i noen av cellene våre og danne proteiner som immunsystemet i kroppen reagerer på. Da blir vi immune mot koronaviruset, forteller Christensen.

Tradisjonelle vaksiner består av svekkede virus eller proteiner fra virus. Med den nye teknologien slipper man å lage ferdige proteiner, fordi mRNA-molekylene gjør at kroppen selv produserer dem. Det er lettere å framstille mRNA-molekyler enn proteiner, og på den måten kan vaksinen produseres raskere. Teknologien gjør det også lett å lage nye koronavaksiner, dersom det skulle bli behov for det.

– Hvis det kommer en ny variant av koronaviruset, kan man gå tilbake til genet vi hadde først og endre litt på det, og vipps så har vi en ny og oppdatert vaksine, forklarer Christensen.

TRYGG VAKSINE: Virolog Andreas Christensen forteller at koronavaksinen er like trygg som andre vaksiner vi bruker.

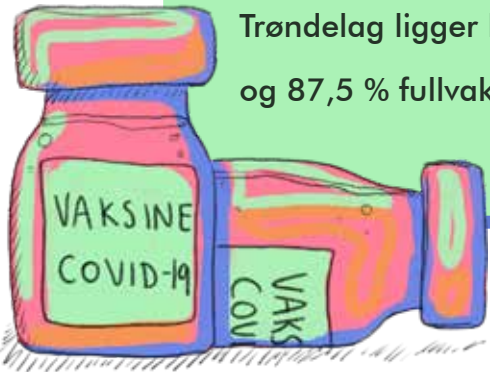
Vaksinestatistikk per 10. oktober 2021

Andel med én vaksinedose over 18 år: 91%

Andel fullvaksinerte over 18 år: 85,7 %

Trøndelag ligger litt over snittet, med 92,5 % med én dose og 87,5 % fullvaksinerte over 18 år.

Kilde: Sysvak

ETTERVIRKNINGER: Student Marthe Linnerud kjenner fremdeles på konsekvensene av korona, et år i etterkant.

Fikk korona

En som var ivrig etter å ta vaksinen da hun ble tilbudt den, er nanoteknologistudenten Marthe Linnerud. Hun ble smittet av korona mens hun var på jobb på Samfundet for snart ett år siden, og fikk kjenne konsekvensen av sykdommen på kroppen.

– Da jeg fikk det påvist hadde jeg ingen symptomer, og mens jeg var på isolasjonshotell var jeg egentlig ikke så dårlig. Jeg hadde ikke feber og hostet ikke noe særlig, sier Linnerud.

Hun hadde likevel et merkbart sykdomsforløp.

– Det var veldig rart å miste luktesansen. Jeg var trøtt, veldig tørst, tett i nesen og hadde vondt i musklene, forklarer Linnerud.

Ettervirkningene av sykdommen skulle derimot vise seg å ha større innvirkning på livet til Linnerud enn isolasjonsperioden.

– Det var ettervirkningene som var det verste. Da jeg en uke senere skulle prøve å trene, var jeg tungpustet og jeg måtte si nei til ting jeg hadde meldt meg på. Jeg var sliten og slet med å sove, forteller Linnerud.

Ettervirkninger ett år senere
Nesten et helt år senere sitter ettervirkningene av koronaviruset fremdeles i kroppen hos Linnerud. Hun forteller at de verste ettervirkningene var over i juni, men at hun fremdeles kjenner på følgene.

– Når jeg først er sliten, er jeg ekstra sliten, forklarer Linnerud.

Ettervirkningene gjorde at hun ikke lenger klarte å nå mål hun hadde satt seg på treningsfronten.

– Man setter seg mål, men så blir man satt rett tilbake. Det føles som om kroppen er mye eldre enn den egentlig er. Så nå jobber jeg med å bygge meg opp igjen etter sykdommen, forklarer Linnerud.

– Dumt å bli satt ut av et så teit virus

Linnerud tok vaksinen da hun ble tilbudt den, og oppfordrer andre til å gjøre det samme. Hun mener det ikke er verdt å ta sjansen på å bli smittet av korona.

– De bivirkningene du får av vaksinen er kanskje bare en brøkdel av hva du kunne fått hvis du ble smittet av koronaviruset. Det er dumt at noen skal bli satt helt ut av livet, bare fordi man har blitt smittet med et så teit virus, mener Linnerud.

Linnerud forteller at hun vet om folk som har uttrykt skepsis til koronavaksinen. Selv er hun takknemlig for at hun fikk mulighet til å ta vaksinen, og at hun dermed er skjermet for flere konsekvenser av sykdommen.

– Jeg er veldig glad for at jeg ikke fikk noen verre koronasymptomer enn det jeg fikk, sier Linnerud.

Hvorfor blir noen så redde?

I halvannet år har vi nesten daglig blitt servert nyheter om hvor utfordrende koronasykdom og ettervirkningene kan være. Likevel er enkelte fortsatt skeptiske til vaksinen. Professor Asbjørn Dyrendal ved Institutt for

filosofi og religionsvitenskap på NTNU har spesialisert seg på konspirasjonsteorier. Han mener skepsisen til koronavaksinen kan ha mange mulige forklaringer.

– Vaksineskepsis har vi hatt veldig lenge. En av grunnene til at folk vegrer seg for vaksiner er frykten for inngrep som går ut over kontrollen over egen kropp, forklarer Dyrendal.

Han mener den spesielle situasjonen vi har vært i kan ha ført til mer skepsis enn vanlig.

– Vi har vært i en situasjon med mye usikkerhet og frykt. Når myndighetene kommer med løsningen, skaper dette skepsis hos de som ikke stoler på myndighetene fra før, forklarer Dyrendal.

Rykter og irrasjonalitet

Mange skeptikere blir nok først introdusert for vaksineskepsis av en kollega eller et familiemedlem. Dyrendal forklarer at vi blir sterkt påvirket av de rundt oss.

– Rykter som kommer fra tette forbindelser reagerer vi ofte sterkere på enn fjerne forbindelser. Dette bidrar til å spre usikkerhet rundt koronavaksinen, sier Dyrendal.

Han forklarer videre at de som i utgangspunktet synes vaksiner er ekle, er mer tilbøyelige til å tiltrekkes av fortellinger om at vaksinen ikke er bra.

– Hvis du for eksempel synes at sprøyter er ekkelt, kan det være lettere å omfavne alternative forklaringer. Man prøver å skape en rasjonalitet bak noe man allerede er irrasjonelt redd for, forklarer Dyrendal.

I realiteten få motstandere

Vaksinedebatten engasjerer, og i blant annet kommentarfelt på sosiale medier kan man fort få et feilaktig bilde av at det finnes mange vaksinemotstandere i Norge. Dyrendal forteller at dette ikke er tilfelle, blant annet fordi vi har så sterk tillit til myndighetene.

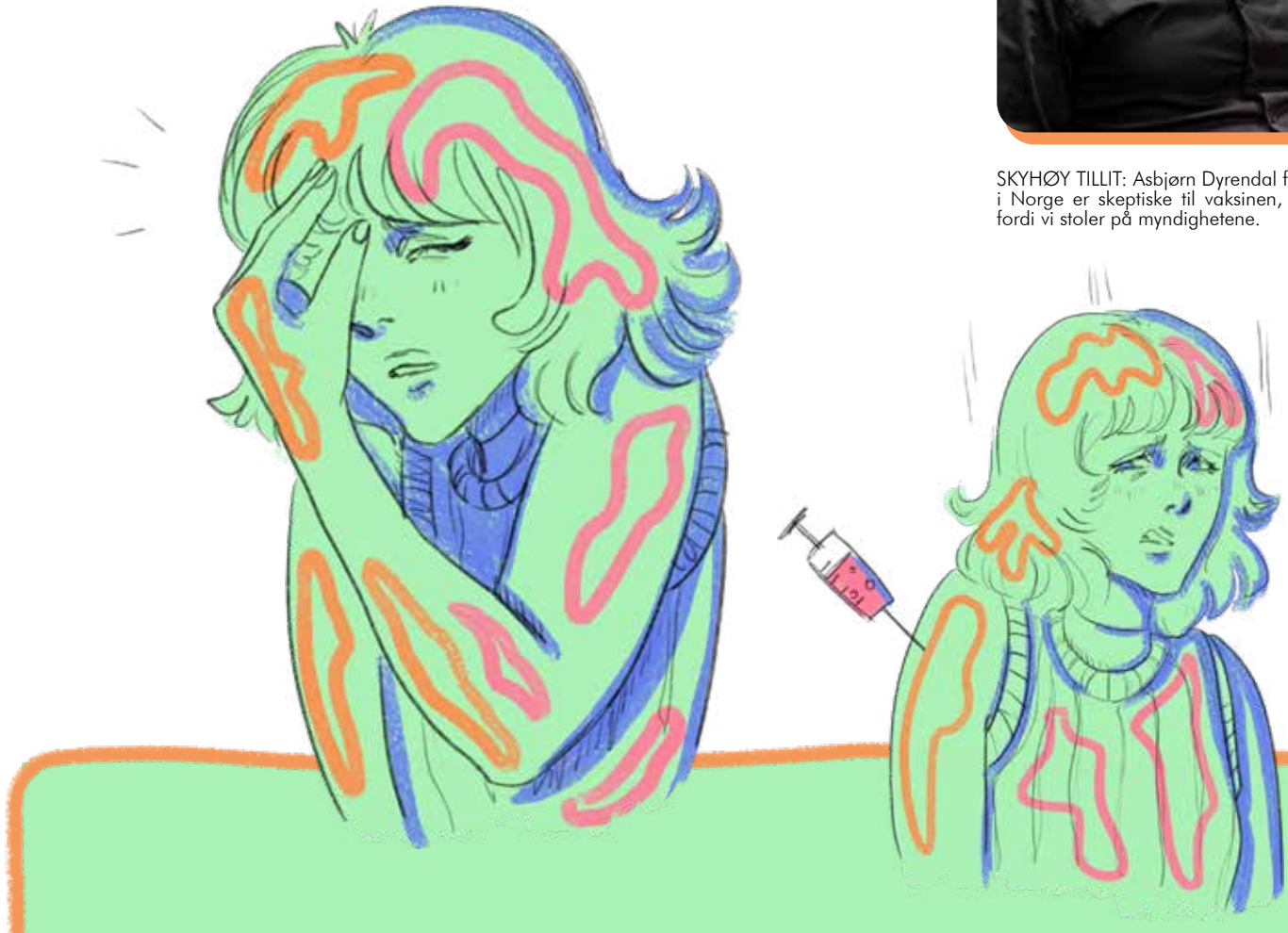
– I Norge er tilliten skyhøy. Det er veldig få som er motstandere av vaksiner, forteller Dyrendal.

Han understreker at den største grunnen til at folk ikke vaksinerer seg ikke er vaksinemotstand, men tilgangen på vaksiner. Han mener vi ikke bør overdrive betydningen av folk som er vaksinemotstandere, men at det er de som er usikre vi bør rette mest fokus på.

– Jeg er mer opptatt av de som er skeptiske, enn de som er motstandere, for det er de det er flest av, forteller Dyrendal. **UD**

SKYHØY TILLIT: Asbjørn Dyrendal forteller at få i Norge er skeptiske til vaksinen, blant annet fordi vi stoler på myndighetene.

Ny informasjonslov lover bøter til bedrifter som ikke gir svar

Snart har du som forbruker rett til å vite om bedrifter bryter menneskerettigheter og utnytter arbeiderne sine.

TEKST: Øyvind Imenes Siverten og Ingrid Ekern | ILLUSTRASJON: Frida Bjerva | ILLUSTRASJONSFOTO: Jonas Aagaard

I juni vedtok Stortinget en ny lov som gir oss som forbrukere rett på informasjon om arbeidsforholdene der produktene vi kjøper lages. Den nye loven har fått navnet åpenhetsloven og omtales som et stort skritt for å sikre anstendige arbeidsforhold internasjonalt, særlig i lavinntektsland. Et annet spørsmål er om denne informasjonen kommer til å gjøre nordmenn til mer bevisste forbrukere.

Forbrukeren har rett på svar
Åpenhetsloven pålegger norske og utenlandske selskaper som selger

varene sine i Norge å gjennomføre og offentliggjøre såkalte aktsomhetsvurderinger. Slik vil forbrukere, politikere og journalister få innsyn i arbeidsforhold og menneskerettighetsforhold rundt produksjonen av varer som selges i Norge. Dette er gjort mulig ved at loven også inkluderer underleverandørene når bedriftene skal gjennomføre sine aktsomhetsvurderinger.

På toppen av dette må selskapene også iverksette og opplyse om egne tiltak de har iverksatt for å forebygge eventuelle brudd på menneskerettigheter og tiltak

som skal sørge for at arbeidere oppnår anstendige arbeidsforhold. Slik håper man at loven på sikt vil sikre anstendige arbeidsforhold og forebygge slaveri og utnyttelse.

Om for eksempel H&M, Cubus eller Bikbok ikke betaler sine tekstilarbeider en lønn de kan leve av, har du som forbruker rett til å vite det. Du har også krav på informasjon om miljø-, sikkerhets- eller helsemessige forhold er tilstrekkelig ivarettatt. Bryter bedriftene denne informasjonsplikten, vil de kunne straffes med bøter og gebyrer.

HISTORISK: Carin Leffler forteller at den norske åpenhetsloven er den mest omfattende loven hittil vedtatt.
FOTO: Jon Skille Amundsen

En enorm seier

Flere ideelle organisasjoner jubler for loven, inkludert Amnesty International, Framtiden i våre hender og Norsk Journalistlag. Åpenhetsloven gir oss som forbrukere bedre oversikt over bedrifter sine forretningsforbindelser med hensyn til etiske forhold.

Fagrådgiver i Framtiden i våre hender, Carin Leffler, jubler for den nye loven, som hun omtaler som historisk.

– Dette er en kjempeseier for oss som har jobbet for denne loven siden 2015, da vi la fram forslaget om en etikkinformasjonslov. Det har vært en lang kamp, og vi har brukt mye tid og krefter, forteller Leffler.

Tre lover i én

Den norske åpenhetsloven er den siste i en rekke etikk- og aktsomhetslover som har blitt vedtatt i europeiske land de siste årene. Storbritannia, Frankrike og Nederland er alle land som har vedtatt ulike aktsomhetslover for å hindre utnyttelse av arbeidere lenger ned i selskapers produksjonskjede.

– Denne loven er den første av sitt slag, fordi den egentlig kombinerer tre ulike lover i én lov. Det er både en aktsomhetslov, en lov om respekt for menneskerettigheter og en anti-slaverilov, forteller Leffler.

Den norske loven omtales som en av de mest omfattende lovene som er vedtatt.

Åpenhetsloven pålegger norske og utenlandske selskaper som selger varene sine i Norge å gjennomføre og offentliggjøre såkalte aktsomhetsvurderinger. Disse skal inneholde vurderinger og informasjon om arbeidsforhold og menneskerettigheter rundt produksjon av varer og tjenester, og omfatter også underleverandørene til norske bedrifter lokalisert i andre land.

Må stole på selskapene

Til tross for at loven er svært positiv for arbeideres rettigheter, har den en svakhet. Selskapene er nemlig ikke nødt til å oppgi hvor produktet de selger er produsert, noe som gjør det vanskelig å etterprøve informasjonen de oppgir.

– Ideelt skulle loven inneholdt et pålegg om leverandørlistor. Dette ville gjort det lettere for journalister og ideelle organisasjoner å kryssjekke om det selskapene oppgir faktisk stemmer. Nå må vi bare stole på at selskaper snakker sant, sier Leffler.

Loven må brukes aktivt

Det er usikkert når den nye loven trer i kraft. Leffler håper den vil innføres i nær framtid.

– Vi håper den trer i kraft i neste år, forteller hun.

Leffler trekker fram at det er viktig at folk engasjerer seg aktivt som forbrukere for å skape bevissthet rundt menneskerettigheter og arbeidsforhold.

→

MEDIEOPPSLAG BLIR VIKTIG: Forbrukerforsker Alexander Schjøll tror loven vil trenge drahjelp fra pressgrupper og media for å endre forbrukervaner.
FOTO: Eivind Røhne

MORGENSDAGENS NÆRINGS LIV: Bårdstu mener dagens studenter kan spille en viktig rolle når de begynner å jobbe i disse bedriftene selv. FOTO: Øyvind Sivertsen

– Om du for eksempel sender inn spørsmål til et selskap om menneskerettighetsbrudd i deres produksjon-skjede, så plikter selskapet å svare. Da kan du for eksempel dele dette svaret på sosiale medier. Slik kan man bidra med å skape bevissthet rundt selskapets engasjement for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Gamle vaner er vonde å vende

Selv om økt tilgang til informasjon kan skape økt bevissthet, kan det stilles spørsmål om dette er nok til å endre nordmenns forbrukervaner. Forsker ved forbruksforskningsinstituttet SIFO, Alexander Schjøll, er skeptisk til at det vil føre til stor forandring.

– På individnivå har ikke nordmenn vært så veldig opptatt av å være etiske forbrukere, opplyser Schjøll.

I 2019 publiserte SIFO en rapport kalt «Menneskerettigheter og etisk forbruk» på oppdrag fra Amnesty Internasjonal. Når respondentene fikk spørsmål om hvem som har hovedansvaret for at

klær vi kjøper ikke har blitt produsert gjennom barnearbeid, svarte et klart flertall at ansvaret faller på butikker og importører. Kun to prosent av respondentene mener forbruker har hovedansvaret.

– Nordmenn føler nok ikke et særlig stort ansvar for å gjøre noe med dette på individnivå. Vi plasserer mye av ansvaret på industrien og importørene selv, og på myndighetene, forteller Schjøll.

Samtidig tyder forskning på at det har vært noe økning i bruk av virkemidler som boikott av politiske eller etiske grunner. Schjøll forteller at deres undersøkelser viste at 20 prosent av nordmenn er såkalte «etiske forbrukere», som vil si at man er opptatt av at produksjonen foregår på etisk måte og at den er miljøvennlig. Her er det miljøhensyn og etiske forhold rundt produksjonen som er kriteriene.

I samme rapport svarte 52 prosent at de i liten eller svært liten grad er villig til å slutte å kjøpe et populært

produkt ved avsløringer om menneskerettighetsbrudd i produksjonen.

– Mobilisering fra pressgrupper som jobber for å belyse slike menneskerettighetsbrudd kan være viktig for å mobilisere til handling, som for eksempel boikott. Medieoppslag og fokus på sakene det gjelder vil også være helt avgjørende. Det er jo dette vi har sett de siste årene, med boikott av pelsindustrien og behandling av griser på grisegårder. Her har media spilt en sentral rolle, forteller Schjøll.

Studenter har et ekstra ansvar

Torunn Bårdstu fra Amnesty student-nettverk Trondheim understreker at mange studenter ønsker å ha et bevisst forhold til forbrukervanene sine. Hun håper studenter vil ta ansvar og bruke den forbrukermakten som åpenhetsloven garanterer. Bårdstu trekker også fram de særegne mulighetene studenter har til å påvirke.

– NTNU-studenter er morgendagens næringsliv. Mange vil havne i stillinger som mellomledere eller ledere i store bedrifter, og det er viktig at de kan vite at bedriftene de går inn i tar hensyn til menneskerettigheter og miljøvern, både på norsk jord og gjennom hele verdikjeden, forteller Bårdstu. **UD**

Soppsuppe med kantarell

Lei av posesuppe? Da er soppsuppe laget med skogens gull noe for deg!

TEKST OG FOTO: Britta Benz

Høsttid er sopptid, enten du sanker den i nærmeste skog, eller du gjør som meg og turer innom dagligvarebutikken på hjørnet. Suppen er laget med både sjampinjong og kantarell, men sopptype kan lett justeres om du for eksempel ønsker kun kantarell. Server gjerne med hjemmelagde rundstykker og smør. Ellers kan dette også sakes i nærmeste butikk. Oppskriften gir cirka tre porsjoner.

Ingredienser:

3-4 ss smør eller margarin
1 løk
1 fedd hvitløk
200 g kantareller
300 g sjampinjong
3 dl matfløte
2 ss hvitvinseddik
Timian
Rosmarin
Salt
Pepper
3-4 stenger vårløk (kan sløyfes)

1. Finhakk løk og hvitløk.
2. Smelt 2-3 ss smør i en gryte, og tilsett løk og hvitløk. La dette surre på medium varme i et par minutter, til løken er blank.
3. Rens soppen, og skjær den i biter. Gjerne la noen kantareller være igjen. Disse skal senere brukes som topping. Tilsett soppen i gryten, og la blandingen surre i et par minutter.
4. Når det begynner å samles en del soppkraft i bunnen, skru ned varmen og la det koke med lokk på i 15-20 minutter.
5. Tilsett matfløte, eddik, timian, rosmarin, salt og pepper, og la det hele småputre i 10 minutter.

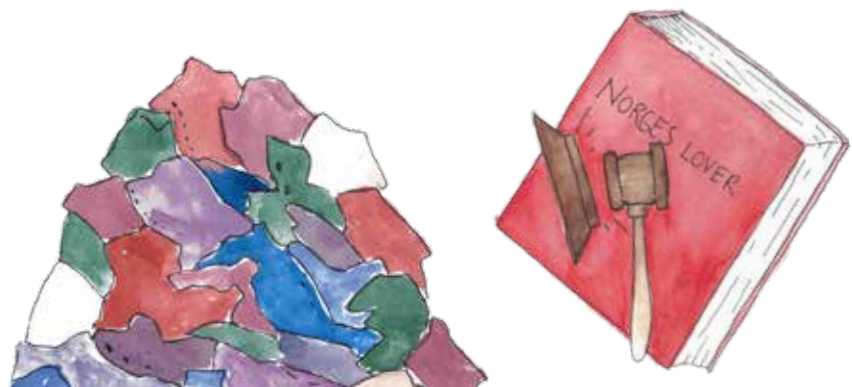
6. Ta gryten av stekeplaten, og la den avkjøles litt før du bruker en stavmikser til å lage en jevn, tykk suppe av den.
7. Varm opp en stekepanne, og finhakk vårløk.
8. Stek kantarellene du gjemte bort tidligere sammen med 1 ss smør og vårløk til de er brune. Topp suppen med dette, og server sammen med rundstykker og smør!

Rundstykker:

Ingredienser:

5 dl vann
0,5 pakke gjær
300 g hvetemel
300 g sammalt hvetemel, finmalt
Litt salt

1. Bland gjær og kroppstemperert vann i en romslig bolle.
2. Tilsett mel og salt, og elt til du får en smidig deig. Dette tar cirka 15 minutter.
3. Dekk bollen med en tallerken eller kjøkkenklut, og la deigen heve i en time på et lunt sted.
4. Rull ut deigen til en lang pølse, skjær ut passe store emner og rull disse.
5. Fordel deigemnene på et stekefat med bakepapir, og la dem heve i en halvtime. Gjerne skru på ovnen når det gjenstår 15 minutter av hevetiden.
6. Pensle rundstykkene med litt vann, og la dem steke i 15-25 minutter, avhengig av ovn og størrelse på deigemnene. Her er det bare å prøve seg fram, studentovner er notorisk upålitelige.

– Vi er født til å være i fysisk aktivitet. Det kommer aldri en pille som kan løse problemet.

«Mr. Oksygen» har trent Barcelona, Real Madrid og Forsvaret. Han er bekymret både for at studentene drikker og sitter for mye på baken.

TEKST: Jørgen Espolin Johnson og Martine Gottberg Stenbock | FOTO: Pia Arntsen

For mange har det siste året vært preget av mindre aktivitet enn vanlig. For noen har dette resultert i mindre tid på treningssenter, mens andre har mistet den ene gåturen til bussen hver dag.

Professor ved Institutt for sirkulasjon og bildediagnostikk på NTNU Jan Helgerud roper varsku på inaktivitet som har festet seg enda mer etter koronarestriksjonene. Heldigvis forteller han at det er enkle grep du kan gjøre for å komme i form igjen.

– Det er lettere enn folk tror, mener han.

Inaktiv befolkning

Helgerud er en av dem i Norge som kan mest om trening. Med kallenavnet «Mr. Oksygen» har han en lang merittliste innen utholdenhetstrening. Blant annet har han vært landslagssjef i langrenn, og jobbet med og sørget for at toppspillere i både Real Madrid og Barcelona har fått mest ut av utført trening.

I tillegg har han jobbet både med trening av soldater i Norge og forsket for NATO. Som professor i medisin er han urolig over hvor inaktive nordmenn er.

– Det er et problem med inaktivitet i befolkningen. Vi har et kjempeproblem med å få folk i regelmessig fysisk aktivitet.

Videre sier han at en ny amerikansk undersøkelse viser at fedmen er kraftig på vei opp som følge av pandemien. Dette er en økende trend som man også finner i Norge.

– Norske 15-åringer er blant de som sitter mest på baken i verden.

Å løse inaktivitet med elsparkesykler og rulletrapper er altså ikke en god idé. Jan beskriver inaktivitet som en trussel

MR.OKSYGEN: Helgerud har brukt mye tid på folkehelse og trening.

FOTO: Terje Trobe

4x4 intervaller

Medisinprofessoren Jan Helgeruds 4x4 intervaller går ut på at man løper med høy intensitet i fire minutter, og deretter gjentar dette fire ganger. Avhengig av hvor hardt du tar i, og hvor trent du er, skal pausene ligge på rundt to-tre minutter.

Effekten av 4x4 intervaller er at det påvirkes hjertets evne til å pumpe blod ut i kroppen. Altså hjertets slagvolum, som handler om hvor mye blod hjertet klarer å pumpe ut til kroppen per slag. For å klare å påvirke slagvolumet må intensiteten være høy.

Kilde: Loplabbet.no

mot folkehelsen, men peker på at man kan hente mange positive effekter.

– Den eneste ungdomskilden vi kjenner til, er fysisk trening. Det holder deg biologisk ung med lav risiko for livsstilssykdommer.

Økt hjertekapasitet er nøkkelen

Helgerud forteller at det viktigste man kan gjøre for helsen, er å få trent hjertet. Med økt hjertekapasitet følger økt maksimalt oksygenopptak, det vil si hvor mye blod hjertet kan pumpe til musklene på en gang.

– Maksimalt oksygenopptak er den viktigste helsefaktoren vi har, både for helse i dag og for å forlenge livet.

Sammen med andre forskere har han kommet med en svært effektiv metode for å få i gang hjertet: 4x4 intervaller. Jan forteller at så lite som 15-20 minutter utholdenhetstrening

kan være en effektiv vei til å komme i bedre form.

– Å løpe to intervalløkter i uka sikrer helsen. Det vil forebygge livsstilssykdommer og død, samt at det er en utmerket måte å gjøre det på. En trenger lite utstyr.

Å få hjertet til å pumpe ordentlig er altså noe av det viktigste vi kan gjøre for å komme i form. Her vil nok mange bli noe skeptiske. Intervaller er vel et ordentlig slit? Er det for mye å begynne med?

Ikke så slitsomt som en skulle tro

Dørstokkmila er et kjent uttrykk når man snakker om løping, og mange har nok vanskeligheter med å opprettholde gode vaner. Noen som ofte kommer seg over dørstokken, er to studenter fra NTNUI friidrett, Maren Lie og Simen Troye Røang.

Begge driver aktivt med løping, og det er ikke noen tvil om at de setter pris

på aktiviteten. På tross av at de liker å løpe, kjenner de også seg igjen at det kan være tungt.

– Jeg opplever også i blant at det er forferdelig slitsomt å løpe, men motivasjonen er følelsen etterpå. Jeg angret jo aldri på en treningsøkt, sier Maren.

Simen sier seg enig og legger til:

– Jeg følte litt på det etter at jeg løp maraton. Da var målet bare å fullføre, men et maraton er vel heller ikke der man trenger å begynne.

Helgerud mener at man absolutt ikke trenger å bryne seg på et maraton for å oppnå gode helseeffekter. Han understreker at det viktigste er å belaste hjertet med relativ høy intensitet.

– Skal en starte med aktivitet, er det veldig enkelt: Man kan gå fire ganger opp og ned i motbakke. På den måten blir man anpusten fire ganger. Den aktive pausen mellom dragene får man ved å gå bakken på cirka fem minutter.

→

Med andre ord kan altså en gåtur fra Gløshaugen til Moholt være nok til å bedre helsen. I tillegg peker forskeren på at å kombinere utholdenhetstrening med styrketrening vil gi enda bedre effekt.

– Man får bedre utholdenhet ved å gå eller løpe på den måten, men tren også styrke. Strekkapparatet i beina er det viktigste. Musklene en bruker i beinpress er imellom 90 prosent av dem man bruker i daglig aktivitet. Vi anbefaler også her en 4x4 med fire repetisjoner så tungt man klarer.

Euforisk løpeglede

Du har kanskje hørt om «runner's high». Det blir beskrevet som en ruslignende tilstand, der all tid flyter bort og milene passerer. I bøker som *Født til å løpe* har tilstanden fått mye oppmerksomhet, og blitt sammenlignet med narkotika. Helgerud forteller at en kan oppleve ruslignende tilstander ved å løpe. Likevel påpeker han at forskningen bak er tvetydig.

– Mye av forskningen er gjort på mus, og kan ikke overføres til mennesker.

Likevel understreker han at løping gir positive følelser. Blant annet har han gjennomført studier med studenter der de har hatt stor prestasjonsfremgang.

– Studentene har opplevd en euforisk glede av løpingen.

Friidrettsutøverne er også enige i dette. Som løpere bruker de mye tid alene, men de forteller at det sosiale også er en viktig del av den positive opplevelsen med løping.

– Jeg begynte ikke med organisert trening før jeg begynte i NTNUI friidrett. Det hjelper litt når det er organisert, så man har noe sosialt rundt det, sier Simen.

Trening og studenthverdag

Studenthverdagen kan for mange være en opplevelse av mye skole, press, og kanskje litt mye alkohol til tider. Det å finne glede og motivasjon til andre ting i hverdagen er både viktig og noe som er en stor del av hverdagen til flere.

LOV Å FEILE: Simen forteller hvor viktig det er å prøve seg ut, og at det er lov å feile.

GLEDE: Maren Lie legger ikke skjul på hvor mye hun får ut av løpingen

GODT SELSKAP: Cristiano Ronaldo er en av dem som har dratt nytte av Helgeruds treningsopplegg
FOTO: Lars Petter Pettersen

– Løping gir meg overskudd og glede i hverdagen, sier Maren.

Helgerud sier også at å få inn trening som rutine i hverdagen er viktig for å opprettholde god helse for studenter.

– I begynnelsen må en regne med lav intensitet, men så lenge hjertet blir trent er det det viktigste.

Startfasen av treningsperioden kan for mange oppleves som utfordrende. Man kan tidlig få lyst til å gi opp. Her presiserer Simen at det er viktig å være tålmodig, og foreslår at man starter med å gå og løpe om hverandre, alt ut ifra utgangspunktet ditt. Maren sier seg enig i dette, og legger til:

– Det er en gradvis økning. Når du først kommer deg dit hvor du føler motivasjon, så er det veldig gøy.

Selv om å hente erfaring fra personer som liker å løpe kan bidra til motivasjon, påpeker Helgerud at det for mange kan bli litt langt opp til prestasjoner som maraton

– For mange kan det bli døden for motivasjonen. En kan få følelsen av at noe slikt er uaktuelt.

Han påpeker at trening er for alle, og at det er lurt å ikke presse for mye.

– En bør merke seg at dette er effektiv trening for pasienten, mosjonisten og toppidrettsutøvere.

Dette er også et poeng som friidrettsutøverne sier er viktig, fordi man fort kan sammenligne seg med noen som har lang erfaring. Simen legger også vekt på at man ikke skal ta det så tungt å feile. Han sier at det bare er en motivasjon til å prøve på nytt, og legger i tillegg til hvor viktig det er å ha ulike mål i hverdagen

– Hvis det går dårlig på studiet, kan man ha glede av andre ting. Ikke bare det å få best mulig karakterer

Reduser alkoholorbruket

Noe viktig du kan gjøre for å forbedre formen, er å drikke mindre. For mange studenter betyr gjenåpning av

samfunnet mer alkohol. Med åpne barer og flere fester er det fort gjort at ølboksene tømmes raskere enn en skulle tro. Helgerud forteller at alkohol kan sammenlignes med gift, og at å redusere forbruket kan være viktig for å komme i bedre form.

– Fysisk aktivitet er garantert et godt bytte – man sparer både penger og helse.

Noen studenter vil gjerne prøve å få inn en treningsøkt før en drikker, men påpeker at dette er det ikke noe poeng i.

– Dagen derpå vil fysisk aktivitet redusere blodforsyningen til lever, hvor alkoholen avgiftes. I tillegg reduseres effekten av dagens trening.

Likevel sier han med et smil at fysisk aktivitet blandet med alkohol kan føre en studentvennlig tur på byen.

–Alkohol brytes ned i lever og krever mye blodsirkulasjon for å gjøre dette. Når man trener tas derimot sirkulasjonen vekk fra leveren og til musklene. Så om du vil ha en langvarig rus, da burde du ta en løpetur rett før vorset. **UD**

DYPPDYKK **NERDY** UNDERHOLDNING MAT
SEX KULTUR SATIRE
SAMFUNDET INTERVJUER **DRAM** SKETCH
REPORTASJE STUDENT
HUMOR NYHETER
TÅRER TESTER TRONDHEIM **PORTRETT**

underdusken.no/video

OG RØDT KORT OG GULLBALL

I årets utgave av toppserien har bergenslaget Sandviken vært suverene. Laget har vunnet 14 av sine 15 kamper, og venter fortsatt på sitt første tap for sesongen, med få kamper igjen å spille. Damene har nå en alle tiders mulighet til å ta med seg gullet hjem til Bergen, noe som ikke har skjedd siden Nymark IL vant ligaen i 1985.

Et lag som ikke gjør det like bra, er Sandvikens herrelag. Herrelaget, som til daglig spiller fotballen sin i norsk tredje divisjon, ligger kun ett poeng over nedrykksstreken, og kunne virkelig trengt vinnermentaliteten til sine kvinnelige klubbkollegaer. Det er derfor svært rart at Sandvikens herrelag, før kampen mot Stord, valgte å fjerne bilder av damelaget fra garderoben, ettersom disse bildene var «distraherende» for kamp. Hva som skal være distraherende med helt normalt oppstilte bilder av superkvinnene fra Sandviken, er utrolig merkelig. Hadde scenarioet vært snudd, er det lite tenkelig at damene hadde fjernet disse bildene. Sandviken-herrene får seg et rødt kort, og en liten påminnelse om hvem som er det beste laget i klubben.

10. oktober markeres verdensdagen for psykisk helse, og i år har man ekstra god grunn til å rette fokus mot personers psykiske helse. Markeringen gjøres med mål om å gjøre det lettere å dele tanker med andre, fjerne tabu rundt psykisk helse og gi styrke til de som snakker om sine psykiske lidelser. I kampen for styrket psykiske helse er det viktig med forbilder som står fram med sine interne kamper og normaliserer disse problemene. I den anledning vil sportsredaksjonen sende denne utgavens gullball til Maren Lundby.

En gråtkvalt Lundby fortalte nemlig hele Norge at hun avlyser årets sesong, fordi hun ikke greier å presse vekten sin ned til det brutale nivået hoppsporten krever. Lundby fortalte at avgjørelsen hennes falt på behovet for å ta vare på seg selv uten noen snarveier, og at å avlyse årets sesong var det eneste rette, selv om hun sier fra seg muligheten til å forsvare OL-gullet sitt fra 2018. Tårene og smerten Lundby viste hele nasjonen fortjener heder og ære, og viser at til og med topptrente idrettsutøvere er mennesker, som resten av oss.

TEKST: Sportsredaksjonen

Trondheimsstudenten:

Kirsten føler seg tryggere i Trondheim: – Jeg bekymrer meg ikke lenger for å havne i en skytesone

Amerikanske Kirsten har bare bodd i Norge noen måneder, men føler seg allerede mer hjemme her enn i USA.

TEKST: Ingeborg Hågensen | FOTO: Jonatan Norbye

– Jeg tenker ikke på våpenvold lenger når jeg går ut døra. Jeg føler meg så mye tryggere her, forteller den amerikanske Kirsten Renée Engeseth.

– Hjemme er du så vant med å bekymre deg for det, fordi du må. Det å leve med frykten blir en slags bakgrunnsstøy, sier den ferske NTNU-studenten.

Kirsten snakker om hvordan det var å komme til Norge. Da hun kom ut av karantene og kunne gå rundt i Trondheim, innså Kirsten at hun ikke lenger hadde de samme bekymringene som i USA.

– Det tok meg en liten stund før jeg innså hvorfor jeg følte meg tryggere, men så innså jeg at det var fordi jeg ikke trenger å bekymre meg for å havne i en skytesone her, sier Kirsten.

Norsk natur lokket amerikaneren

Kirsten flyttet til Norge i høst, og begynte på en mastergrad i natural research management i biologi. Hun har tidligere studert kunst, russisk og japansk.

– Som masterstudent er det ikke lett å ha et liv utenom. Hele livet mitt er liksom studiene, så interessen min er biologi, forteller Kirsten.

Kirsten bodde i storbyen Minneapolis, men selv om byen har et stort urbant område, er det ingenting sammenlignet med det å være i Norge. Hun legger til at naturen er en stor del av livet hennes.

– Jeg blir glad bare av å være ute. Spesielt når jeg er her i Norge føler jeg meg ti ganger så lykkelig ute i naturen som det jeg gjorde hjemme. Akkurat nå er det å være ute i naturen og utforske en av mine største interesser.

Statene bra, men Norge best

Kirsten kom til Norge på grunn av slektskapet hun har til landet.

– Jeg føler meg veldig hjemme her, mer enn jeg noen gang har følt i USA. Jeg har jo et veldig norsk navn. En gang skulle en foreleser dele oss inn i grupper, og prøvde å få en blanding av norske og internasjonale studenter. Så endte jeg opp som nordmannen i gruppa, ler hun.

Kirsten tror det å være utenlandsk student i Trondheim kan være en fordel. Det har gjort at hun klarer å sette mer pris på Norge og kulturen her.

– Jeg tror det er mye jeg hadde tatt for gitt om jeg var en norsk student, fordi det da hadde vært det normale for meg. Å få lov til å lære fra mine norske og internasjonale medstudenter, gir meg muligheten til å få en skikkelig kulturell opplevelse. Jeg får både en multikulturell opplevelse, og en veldig norsk opplevelse på samme tid.

Fra kald stereotypi til varm virkelighet

Kristin legger til at det beste med Trondheim er alle vennene hun har fått.

– Alle jeg har møtt har vært så åpen og imøtekommende. Jeg var redd for at jeg ikke skulle få noen venner, for jeg har hørt at nordmenn er kjent for å være vanskelig å bli kjent med. Heldigvis har jeg fått meg gode venner i en by jeg føler meg komfortabel i.

Hun mener at det er røttene hennes som har gitt henne en sterk følelse av identitet.

– Det er derfor mye innsats i å prøve å identifisere seg som noe. Det kan være bra, men det kan være dårlig også. For meg har min norske bakgrunn, og det å komme tilbake hit, gitt meg en følelse av tilhørighet. Jeg føler meg veldig heldig som får oppleve det, forteller hun. **UD**

“Jeg blir glad bare av å være ute her i Norge.”

Bygger liv i Dødens dal

I Dødens dal yrer det av liv, som i en maurtue i høygir. Flere av de største arrangementene under Norges største kulturfestival hviler sine bein på de frivillige i gule hjelmer.

TEKST: Martine Andersen Hennig | FOTO: Jonatan Norbye

Ingen får gå inn på området uten refleksevest og gul hjelm. Teltbartendere brukes som vakter utenfor gjerdene, mens de venter på at festene skal rulle i gang. Lifter, trucker, planker og ølcontainere beveger seg i en koordinert flyt på området.

I hele oktober fylles dalen med spektakulære arrangementer. Det hele brakte løs onsdag 6. oktober med Promenadekonserten. Mens vi danser tett, skåler i lag, og kleptomanen i oss knabber et ølglass, kan vi alle vie en liten tanke til de som har gjort det mulig – her en en liten bukett av dem.

Sørger for at du kan danse trygt

Kari Bøckman går første året IKT og ingeniørvitenskap. I år er hun vertskapssjef i Dødens dal. Hun har ansvar for alt av sikkerhet, med erfaring fra tidligere HMS- og brannkurs fra videregående.

– Her handler det om å ha god plass. Det er ikke alltid at leverandørene skjønner.

Helt siden 16. september har de holdt på i dalen. Etter to og en halv uke skal alt være ferdigstilt. Per skift er de rundt ti til tjue arbeidere som holder på, døgnet rundt. →

– Det er selvfølgelig moro å være med på noe så stort som UKA. Folk som jobber med oss, har gjerne kunnskap innen HMS, truck-sertifikat, lift-lappen eller lignende. Ellers er det overraskende hvor fort man lærer alt som hører med, sier Kari.

Under UKA skal syv store arrangement avholdes i Dødens dal. Dette er blant annet Oktoberfest, UKAtech, Veronica Maggio + Gabrielle og Sval, Silent Disco og mer. Med alt fra pyro og lysshow til køhåndtering er sikkerhet avgjørende for en god opplevelse.

– Jeg er her ved behov i byggeprosessen. Ellers har de fleste vakter fra seks til åtte timer. Selv har jeg aldri vært på en konsert i Dødens dal, men jeg føler at jeg kan så mye allerede.

Likevel hviler ikke sikkerheten under UKA alene på tidligere verv fra videregående skole og det studentene rekker å lære seg frivillig.

– Selvfølgelig er det noen eksperter som hjelper oss. Vi har en sikkerhets-sjef som har jobbet med sikkerhet i mange år. Bak oss har vi teknikere, brannkonsulenter og erfarne folk som passer på at vi får en trygg festival, forteller Kari.

En gjeng med arbeidere kommer med kake. De er ferdige på skift, og skal

TÅRENE ER KLARE: Gledestårene vil sitte løst for vertssjef Kari når UKA åpnes for fullt, i et gjenåpnet Norge.

mest sannsynlig hjem til en øving, en middag eller kanskje en fritidsaktivitet. Ettermiddagsmørket nærmer seg, og en ny gjeng kommer inn for å tilbringe kvelden med planker, telt og hørselvern i tett samarbeid.

Hva gleder du deg mest til?

– Jeg gleder meg så mye til Veronica Maggio. Den har vi rukket å glede oss til så lenge. Under promenadekonserten er jeg også forberedt på grine, svarer Kari.

Tårer vil nok falle idet Trondheim endelig kan fylles med musikk og jubel på tette dansegulv. Desto flere får muligheten til å oppleve festivalens herligheter etter snaue to år med avstand og stillhet. Dette er Kari glad for.

– Da Norge hadde gjenåpning, ble det mange kilo løftet av mine skuldre. Nå er det så mange restriksjoner vi slipper å ta stilling til.

Fra teknisk potet til arrangementssjef

– I UKA-19 var jeg sjåfør og altnulig-kvinne. Du kan si jeg var en teknisk potet, sier Jenny Østenstad.

Jenny går fjerde året fysikk og matematikk, og er sjef for arrangementene i Dødens dal. I tillegg er hun en del av operasjonsledelsen Sikkerhet i Dødens dal, som håndterer tryggheten under festivitene. Før åpningen av UKA er hun på byggeplassen når hun trengs. Under UKA kan hun være å se i dalen ved et hvert arrangement.

– Like før åpning arbeider vi to dager i strekk fra klokka 8 til 23. Da skal alt av møbler, lys og lyd være på plass.

En observasjon er at et stort knippe av sjefene i Dødens dal går fysikk og matematikk. Mulig at slikt arbeid ligger i deres natur.

– Det beste med vervet er å løse problemer, fikse og finne de mest optimale løsningene, mener Jenny.

Hvorfor valgte du et såpass tungt verv i år?

– Dette vervet skulle være min form for et utvekslingsår. →

TEKNISK POTET I UKA-19: Jenny erstatter utveksling med et tungt UKEverv.

Grugleder seg til Oktoberfest

8000 liter Dahls-øl har rullet inn, til Håkon Korsvolds glede. En liten stund iallfall. Han er serveringssjef i dalen, og går fjerde året nanoteknologi. Dette er fyren som passer på at alkoholloven blir fulgt og at seidlene er klare.

– Endelig er alle ølseidlene til Oktoberfest kommet. De har stått fast i USA, og leverandørene plukka det aldri opp, men nå har vi dem, sier han lett.

Gjennom de ulike opptakene har antall frivillige økt. Rett før UKA økte Håkon sin stab fra 17 til 99, som betyr at alle bartenderne er klare ved startstreken.

– Det er et utrolig givende verv, og megasosialt. Vi prøver å få til litt sosialt ved siden av arbeidet, som hytteturer, middager og fester.

Vervet som serveringssjef virker smertefritt før den seriøse drikkingen har tatt av for fullt. Håkon forteller at tidligere UKEr har gått fint, så lenge de unngår tabben fra UKA for 14 år tilbake i tid:

– Vi har jo en kriseseidelepisode. Det er et typisk eksempel der man danner erfaringer av det en ikke tenkte på tidligere. Før i tiden var ølseidlene av glass. Etter en slåsskamp under UKA-07 ble de byttet til plast. Siden det har UKA i Dødens dal gått glatt.

Hvilket arrangement gleder du deg mest til?

ØLENS SJEF: Nanoteknologistudenten passer på at serveringen fungerer til den minste detalj.

ØYE FOR DALEN: Som én av flere fysikk og matematikkstudenter liker Ole Jakob å finne løsninger.

– Jeg vil si at jeg grugleder meg til Oktoberfest. Det blir nok en intens avslutning, sier Håkon.

Digger å løse problemer

Fysikk og matematikkstudenten Ole Jakob Bratting er den som virkelig har øye for dalen og dens kurver. Han er arenakoordinator, og arbeider med alt som ikke har med mennesker å gjøre.

– Jeg passer på at folk i dalen kommuniserer sammen og finner løsninger. Alle planer har blitt flytta på,

og alle løsninger har kommet nylig. Mitt ansvar er vel at teltet fortsatt står ut UKA.

I Dødens dal skal det holdes syv arrangementer, der Ole Jakob skal jobbe på fem av dem. Så det er mye arbeid under festivalen, om ikke mer enn forberedelsene.

– Det går nok hardt utover teltet noen dager. Da må vi bare rigge det på plass igjen. Ellers passer jeg på at vi har strøm, internett og vann, og ikke minst at bordene er klare for Oktoberfest i tide.

Fysmatteren har vært med i UKA tidligere, i 2019, der han bygde kulisser til revyen. Han virker selvsikker på at verv i UKA ikke skal gå altfor mye ut over studiearbeidet.

– Det går overraskende lite ut over skoletiden. Prosjektoppgaven er i gang. Man har jo sett hvor mye man klarer å gjøre under eksamensperioden før. Mellom arrangementene får jeg tid til å gjøre skole.

Ved siden av studiearbeid og arenakoordinering, ser Ole Jakob fram til å selv nyte UKA-21 sine festligheter.

– Jeg gleder meg til å se revyen! Resten av UKA er det arenastyret som ordner kommunikasjonen med, mens jeg bare har øyne for det som skjer her i dalen. **UD**

Les flere reportasjer på underdusken.no

Kåseri:

Jeg mistet min kjære da samfunnet åpnet

Rådet til Bent Høie om å bare ha én gjennom pandemien har blitt fulgt flittig, men hva skjer nå når samfunnet åpner igjen?

TEKST: Martine Louise Skulstad | ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Lørdag 25.september er et vagt minne som svever rundt i et fantasert tidsrom. Det var et folkehav tettere enn Bodegaen på en kåt lørdagskveld, og mer intimt enn metrobussen i rushtiden. Endelig er den latterlig lange tiden over, hvor vi klemmer hverandre i skjul og ikke snakker høyt om siste one night stand. Vi kan gå tilbake til vår standard måte å leve på. Det var en storslagen feiring, har jeg hørt.

Jeg, som den gode samfunnsborger jeg er, lå hjemme i halvsøvn med feberkramper og hallusinasjoner etter min andre vaksinedose som ble satt døgnet før. Der jeg lå, innså jeg noe som ga en skikkelig klump i magen. Hva kommer til å skje med forholdet

til koronakjæresten når samfunnet åpner igjen?

Jeg som endelig har fått mitt lengste og mest stabile forhold, og så skal regjeringen ødelegge for meg med å bare åpne alt opp, med fri tilgang til kjøttmarkedet igjen. Det er liksom ikke så ofte du finner en som ikke har problemer med å være langt oppi fjeset på deg i offentligheten, og som det forventes at du skal ta med uansett hvor du går. Selv om kjærlighetsspråket mitt er fysisk kontakt, må jeg innrømme at jeg syntes det kunne bli litt mye til tider. Spesielt hvis jeg glemte det, ble jeg minnet på det av dem rundt. Jeg kunne jo ikke gå alene på bussen, eller i matbutikken – gud forby. Min elsker

ble en del av meg og min hverdag, og nå når verden åpnes opp og beskyttelse forsvinner, vil de forsvinne og.

Om du er forvirret og lur på hvorfor i all verden en så kul dame som meg blir kjæresteløs fordi én-metersregelen ikke lengre er relevant, la meg forklare. Min kjære partner er nemlig et munnbind. Et lite stykke svart bomull med en liten smiley på, som passer det lille fjeset mitt. Og det bedre enn noe engangsmunnbind noen gang kunne gjort.

Jeg må innrømme at jeg hadde en periode med innkjøp av medisinske engangsmunnbind, og slengte det på før jeg gikk ut i Trondheims gater. Etterhvert etterlot jeg dem der hvor

eksene pleide å bli plassert: rett i søppelbøtten. Jeg skal være ærlig; jeg brukte dem et par ganger mer enn det som er anbefalt. Igjen, litt som med ekser. Men jeg er ikke særlig tilhenger av bruk-og-kast-metoden. Bent Høie anbefalte oss jo tross alt å finne en fast å være med, og dette ble da min gyldne mulighet til å investerte i min kjæreste (eiendel).

Men fra alvor til alvor, jeg gruer meg til å ikke tilbringe tid med Smileymer, som jeg så orginalt har navngitt det. Ikke bare fordi jeg ikke lenger kan mime dramatisk med til sanger, eller bruke det som unnskyldning for ikke å snakke med kjentfolk. Det er en omstilling jeg tror kommer til å bli

krevende, på tross av at jeg også har lengtet etter den. Jeg klarer jo aldri å bli fornøyd, og dette er intet unntak.

Å bli fortalt at pandemien ikke er så farlig lenger føles fjernt. I og med at vi stadig fikk høre rake motsetningen, vet jeg ikke om jeg stoler nok på det til å være uforsiktig. Det er liksom ikke så lurt å droppe kondomet med mindre man ønsker seg en mini-meg, så hvorfor skal vi egentlig fjerne den hverdagslige beskyttelsen?

Jeg vet jeg kommer til å ha mitt kjære munnbind liggende i jakkelommen, sånn i tilfelle. Det er en trygghet i at det bare er der. Det er jo en omvendingsprosess å legge fra seg også, men jeg

er en selvstendig kvinne, og jeg kan ta mine egne valg. Og det er nok ingen som kommer til å si noe på det om jeg presser leppene mot litt bomull en liten stund til. Hvem bryr seg om hva jeg gjør med dem uansett, tenker nå jeg. Det er tross alt veldig individuelt hvordan man håndterer denne gjenåpningen, og om man velger å klamre seg fast til en form for trygghet litt til, så ser jeg ikke noe galt i det. Vi trenger alle det i ny og ne.

Så var det bare det å finne seg en ekte, menneskelig kjæreste da. Lurer på om det er like lett å bestille en slik på nett.

Anmeldelse:

Bånn gass med Razzmatazz

BULDER OG BRAK: UKerevyen er full av etterlengta skrål.

Årets revy er ein godtepose av talentfulle utøvarar.

TEKST: Guro Underdal Hermansen | FOTO: Jonas Aagaard

Me var klare for fest då det var forbudstid, og me er klare for fest no. Det passar dermed utmerka at Erna har gitt klarsignal, Trondheim har gjenopna, og publikum sit klare i ein fullsett Storsal på bypremieren fredag kveld. Etter 18 månadar med forbod, tar revyen oss gjennom kjente og kjære problemstillingar med denne tida, samt ein stemningsrapport på kva me har å ta igjen.

Allereie etter første nummer verkar det til å vere full fest og hurumhei, og det er vanskeleg å ikkje bli gira av skodespelarane på scenen, sjølv om det er tilnærma umogleg å nå deira

nivå av ekstase. Kostyma er fulle av fargar med turkis, lilla, gult og raudt, puffermer, tversoversløyfer, vestar og slips. Kulissene er fulle av ljøs og bandet spelar livlege jazzete tonar. Det er liv og røre i bandet, blant publikum og mellom skodespelarane. Dette er den dominerande stemninga under årets revy, og me får ein smakebit på både klassiske revysketsjar, strålende musikkinnslag av både song og instrument, og også solide dansenummer.

Dette kjem i tillegg til jamt over gode skodespelarprestasjonar frå samtlege, det er det ingenting å utsetje

på. Skodespelarane har god kontakt med publikum, og er ikkje redde for å nytte sjansen til å ta med seg kjente og kjære ordførarar og rektorar i fleire av nummera, til stor glede for publikum.

Revyen er med andre ord variert i både innhald og framføring. Her blir både publikum og band med på fest og moro. I nokre tilfelle mot det makabre, der festen fortsett trass i død. Andre gonger mot det skrekkelege, der dei spelar på kjente horror-tropar i ein elles vanleg koronakvardag, men som regel fulle av liv og lystigheit.

Det blir sjølvsagt ingen fest utan musikk og dans, og dette er kunnskap årets revy tek på alvor. Rikke Skindlo imponerar stort med si flotte stemme og sitt særeigne budskap i «Tilbake til normalen», der det blir tatt opp eit betent tema på ein lettsindig måte. Også Thea Kristine Fremstad gjev inntrykk med sin kraftfulle framføring som gammal pang i gullkjole, der ho syng og beveger seg dramatisk og oppgitt kring nyheita om at Reitan har kjøpt seg inn på Huset i «Det e itj min sak».

Med kreative innslag som den gira fotballspelaren med karriereskifte, antibac-ballett-battle og kvinnene på Club4, vitnar revyen om gode koreografar og talentfulle skodespelarar. Sistnemnde nummer, «Tom Ketils paradisi», kan nok også reknast som eit av dei mest gjennomførte nummera i kveldens framsyning, og det verka som at alt klaffa i denne.

Jacob Wulff Wold leverer to solide sketsjar med utgangspunkt i same appellform som arkitektoppøret, der desse eleverast gjennom glimrande kontakt med publikum og perfekt lengde på kunstpausane. Revyen er heller ikkje redd for å ta oss med til meir alvorlege tema, og i det sterke nummeret «Han klarer seg jo bra» framført av Fredrik Vildgren, får vi servert eit pianostykke med klar song om korleis han ikkje eigentleg gjer det. Ein sit halvvegs og ventar på ein punchline som heldigvis aldri kjem. Og ut frå talet våte auga, rår det inga tvil om at settingen ikkje er eit hinder for at poenget når fram. Trass i denne viktige tematikken, er det framleis rom for gilde, og den korte vegen tilbake til dette vitnar om ein god komposisjon. Revyen er snart tilbake i latter og glede, men det er ikkje til å stikke under ein stol at dette vesle innslaget er til ettertanke.

Livet har vore annleis dei siste 18 månadane, og vitsar kring dette fell i god smak hjå publikum. Det verkar som at dei fleste kan kjenne seg igjen i meterlang pinsett i nasen, vrang antibacdispensarar og forstyringsproblematikk på Zoom. Det er også bekreftande latter under hybelsketsjen, der 20 kvadratmeter står i kontrast til showet lånehaien serverte både leigetakaren og publikum. I denne revyen er det både rom for å minnst korona, gløyme korona og endeleg kunne le av korona.

Sjolv om latteren ikkje sit like laust under alle nummera, er revyen jamt over ein godtepose av talentfulle utøvarar av ulik slag. Revyen i år har ikkje eit openbart høgdepunkt, som Britannia-musikalen under UKA-19, men er heller jamt god. Her får både musikarar, skodespelarar, dansarar, kostymedesignarar og kulisseyggarar skine, noko som også blir endå tydlegare når gjengen står stolt på scenen etter vellukka fullføring av premiere.

INNHALDSRIK: Skodespelarane byr på både latter og tårer, dans og musikk.

Bønn-galla

TEKST: Journalisten | FOTO: Fotografen

En skittenrød løper ligger langstrakt utenfor Nova Kino, i anledning gallapremieren til den siste James Bond-filmen. På lånte lakksko trer to skikkelser inn døren, den ene av dem med kamera rundt halsen. Fotografen mumler:

- Jeg har aldri brukt kamera før. Journalisten beroliger ham:
- Det er lett: Du peker den mot en kjendis, og trykker på knappen.
- Det er dessverre ingen kjendiser i sikte, og altfor mange knapper. Klientellet består derimot av godt voksne, i selskap av sine veslevoksne barn. I god Bond-ånd er Hvermannsen kledd i sin reneste nyttårs-kjole eller konfirmasjonsdress.
- Hvor er Håkon Bleken, Abid Raja og resten av kultureliten, spør Journalisten skuffet.
- Antageligvis i Oslo, sukker Fotografen.

DJ og bobler

Over en stivt oppstilt pressevegg står en åpenbart selvironisk DJ og nikker med til lyden av sin egen spilleliste. Dette er sikkert en fin inntektskilde før julebordsesongen, tenker Fotografen. Journalisten skuler misbilligende ned på hele sulamitten:

- Jeg føler meg mer som Bean enn Bond.

Etter endt filmvisning venter en storslått etterfest på Britannia hotel. Som vorspiel deles det dermed ut popkornbegre og plastglass med alkoholfrie bobler til publikum i salen. Dette har enkelte betalt opptil 950 kroner for – det skal koste å få ting gratis. Journalisten kommenterer:

- Selv med pressepasset som inngangsbillett, føler jeg meg snytt. Tenk hvor mange pils jeg kunne fått til den prisen. Filmen ligger vel ute på Piratebay om en ukes tid, uansett.

Fotografen knipses noen dunkle bilder av popcornhavet. De er mer deprimerende, enn appetittvekkende.

Hårvokslotteri

Selve filmvisningen innledes med en takk til diverse sponsorer. Deretter begynner trekningen av premier, der setenummeret fungerer som lodd.

- Der er jammen meg Klæbo, kommenterer Journalisten.

Fotografen rekker nesten å heve kameraet, før han innser at skistjerna kun figurerer på skjermen. Det nærmeste de kommer kjendislivet i kveld, er altså en innspilt reklame for hårprodukter.

- Kjipe greier, sukker Fotografen.

Lotteriet fortsetter. En skallet mann blir offentlig uthengt idet han vinner hårvoks. En annen greier å snike til

seg et spaopphold på Britannia Hotel, selv om han åpenbart sitter på feil rad. Fotografen knipses noen bilder av salen, uten å finne fokus.

- Jeg er glad jeg ikke er fotograf, sier Fotografen. Journalisten stemmer i:
- Eller journalist.

Popkornknask

Filmen skal til å begynne, noe som får Journalisten til å holde seg for ørene.

- Det er for mye popkornknasking. Jeg ser helst film i et korkisolert rom, og aller helst alene.

Fotografen trekker på skuldrene, og pakker sammen kameraet.

- Jeg har uansett sett den før.

Mens kinomørket senker seg over den popkornknaskende konfirmasjons-festen, glir Journalisten og Fotografen umerkelig ut av kinosalen og inn i natten. Kanskje fant de til slutt en kjendis de kunne fotografere. Kanskje kom de seg til slutt inn på Britannia hotel.

Eller kanskje de aldri fikk innpass av portneren, på grunn av sitt fravær på gjestelisten, samt sin overstadige, snøvlende og stadig mer utagerende beruselse.

Hvem vet.

Anbefaling:

Forferdelige opplevelser du kan kose deg med

Spill platformen Steam tilbyr en rekke gratisspill. Under følger et utvalg, rangert i økende grad av uhygge.

TEKST: Kristin Hovde | ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Dagon

I denne korte, interaktive fortellingen beveger du deg gjennom en vakker og sinnssvak verden basert på H. P. Lovecrafts korthistorie med samme navn. Spilleets pek-og-klikk-stil skaper en klaustrofobisk følelse mens du blir med en stakkars mann i møte med de kosmiske skrekkelighetene Lovecrafts frykt for havet har manet fram. Du kan velge å lese ulike faktatekster gjemt rundt i områdene, eller bare bevege deg videre i fortellingen.

Jeg trodde det var grenser for hvor skummelt et så enkelt spill kunne bli, men ettersom jeg hadde livaktige mareritt om sjømonstre på kvelden, vil jeg si det er en passende opplevelse å utsette seg for om man foretrekker en velskrevet historie og en atmosfære som biter seg fast i deg.

We Were Here

Dette spillet mistenker jeg at enten vil splitte et forhold, eller gjøre det sterkere. Testes skal man i hvert fall, når du og en venn begir dere ut på et escaperoom-spill satt til et middelaldersk slott. Helt fra starten av velger man hver sin rolle, enten «bibliotekar» eller «utforsker», og blir separert fra hverandre med kun en walkietalkie som kommunikasjonsmiddel. Oppgavene man må gjøre blir gradvis mer intense, og det er best å gå blindt inn i det for full effekt.

Dette er heller ikke et klassisk skrekkspill, da det aldri hopper fram diverse skapninger for å få deg til å skvette, men du vil allikevel føle på en trykkende stemning og den tunge pusten til medspilleren din som venter intenst på instruksjoner. Et lite tips til den lettskremte: ikke ta på deg den rollen som høres *minst* skummel ut. Det får du svi for senere.

Deceit

Hvis du noen gang hatt lyst til å ta et godt tak om halsen på noen, er *Deceit* som skapt for deg. Hver runde blir to av totalt seks spillere valgt ut til å være monstre, mens de resterende spillerne må forsøke å overleve, enten ved å unnsnippe området, eller ved å drepe riktige folk. Her gjelder det å samarbeide godt før strømmen går og de monstrøse spillerne kan ta sin virkelige form for å få ut resten. Det anbefales på det sterkeste å prate sammen mens alt dette foregår, slik at man kan høre både skrik og banning mens man fortærer vennene sine.

Doki Doki Literature Club

Dette tilsynelatende uskyldige spillet må ikke dømmes på utseende. Advarselen «dette spillet egner seg ikke for barn eller de som lett blir forstyrret» står i sterk kontrast til den sukkersøte fargepaletten som møter deg ved oppstart. Du spiller som en student som er i ferd med å bli kjent med de ulike jentene i skolens bokklubb, og blir presentert med flere valgmuligheter i kjent «dating simulator» stil. Når du avdekker mer om livene til bokklubbens medlemmer, oppdager du raskt en mørkere tone bak den uskyldige masken som blir presentert.

Doki Doki vil få hjertet ditt til å banke raskere, og eventuelt stoppe, og du vil nyte hvert sekund av det.

Forfatterne bak UKerevyen:

Tror ikke det er noe mer press enn vanlig

SPENT: Det er alltid store forventninger til UKerevyen.

UKerevyen braker løs. Etter ett år med ensomt arbeid er forfatterkollegiet klare for å dele hjertebarnet.

TEKST: Martin Tilrem | FOTO: Torstein Olav Eriksen

Leder i forfatterkollegiet, Kristian Løvland, er klar over at forrige UKerevy gjorde det godt. Presset er til å kjenne på, men han tror ikke det er noe sterkere enn det som omringer UKAs beryktede revy til vanlig.

– Nå er vi ferdig med å skrive. Det har tatt ganske nøyaktig et år, forteller han.

Han møter oss inne på Kultursenteret ISAK. I salen ved siden av avholdes det tidlig visning av revyen han og de syv andre i forfatterkollegiet har arbeidet på, uke etter uke, gjennom det siste året.

– Jeg tror det er en fordel at vi ikke var så mange folk fra starten av, for da føles det ikke så stort. Nå ser jeg at det kommer førti stykker jeg ikke kjenner på visning av revyen. Da blir jeg mer nervøs, sier Løvland.

For forventningene til UKerevyen er store, spesielt i lys av forrige UKerevy, som blant annet vant beste sketsj og beste monolog under NM i studentrevy tidligere i år. Likevel tror ikke Løvland at presset er noe større enn det alltid er rundt UKerevyen.

– Det er forsåvidt press, men jeg tror ikke det er noe mer enn det alltid er. UKerevyen er noe folk kjenner igjen. Så jeg er litt spent, men vi prøver å ikke tenke for mye på det.

Stryker hjertebarn

Totalt åtte stykker er med i forfatterkollegiet, gruppen som har i oppgave å skrive sketsjer til revyen. Et helt år med skriving har resultert i mye materiale, mye mer enn det som vil vises under selve revyen.

– Vi har skrevet veldig mye mer enn det som kommer med i revyen. Jeg tror vi har skrevet mellom 150 og 200 sketcher, sier han.

Slik blir det når man står på, uke etter uke.

– Folk har stort sett skrevet en sketch i uka, i et helt år, og da blir det jo mye, forklarer Løvland.

Med et høyt volum av produsert materiale er det mye som ikke får plass, forteller han. Da ryker det også mye bra som godt kunne blitt vist på scenen.

– Nå har vi et digert manusutkast som skal slankes veldig ned. Jeg føler at for hver uke som går, og for hver ting som strykes, jo flere hjertebarn er det som ikke blir noe av, sier Løvland.

Da er det godt at det arrangeres revycafé under helgene i UKA, slik at

interesserte kan få med seg det som nesten ble med i selve revyen.

– Det kommer til å bli minst like gøy som revyen. Vi forfattere får vise oss litt frem, og får lese opp noen av sketchene, sier han.

Hjertet av UKA

Løvland tror det vil skinne igjennom at alle gleder seg over at det endelig skjer ting igjen.

– Man kan forvente veldig mye overskudd i årets revy. Det er i hvert fall den følelsen jeg sitter igjen med nå. Det bærer veldig preg av at alle sammen er veldig gira på at ting skjer igjen. Det kommer til å merkes, forteller han.

At revyen er en stor del av UKA, har hverken han eller resten av forfatterkollegiet behov for å bli minnet på, konstaterer han, når revyen i forbifarten blir omtalt som selve hjertet av UKA.

– Det er veldig stas. Vi trenger ikke å bli påmint det, for vi føler oss veldig viktige, alle sammen. Om ikke annet trenger vi å bli minnet på at UKA er mer enn revy, ler Løvland.

Alltid bra

Selv om Løvland innrømmer at han blir noe nervøs av å se så mange ukjente på visning, har han stor tro på at årets revy skal bli bra. Det faller ikke bare på det han og forfatterkollegiet selv har produsert av materiale.

– UKE-revyen blir alltid bra. Det er veldig gjennomført. Musikken kommer til å bli kjempebra. Det samme blir scenografi og kostymer, sier han.

Han håper å få sett mange forestillinger selv, og at folk virkelig skal like det.

– Hvis én publikummer virkelig klasker seg på låret og ler av full hals, nærmest skriker, da skal jeg være veldig fornøyd, smiler Løvland.

En grunn til å dra på årets revy?

– Det blir tidenes beste UKE-revy.

Selvtilliten virker uansett til å være på topp. **UD**

FORNØYD: Løvland har stor tro på at årets revy skal bli bra.

De som brenner for kunsten

Endeløse dager på skolen, men ingen fasit. Etter studiene venter en usikker framtid. Hva er det som gjør at noen satser alt på kunstneriske fag, og velger vekk tryggere retninger?

TEKST: Leif Henrik Hansen Høøen | FOTO: Jonas Aagaard

Eirin Wågan husker fortsatt øyeblikket hun forelsket seg i teater. Hun er i midten av 20-årene og går sitt siste år på master i drama og teater ved NTNU. Det mørke håret henger løst rundt ansiktet, og hun har et litt alvorlig blikk. De grønne øynene flammer opp når hun forteller.

– Det startet med moren min. Hun jobbet på Rogaland teater i Stavanger. Jeg var med henne på jobb, og så

forestillinger fra bakscenen. Jeg ble plassert i en krok. Stå der, vær stille og se. Det formet min interesse i veldig stor grad. Så ble jeg med i barneteateret der, og da var det gjort.

Å studere uten fasit

Livet som kunststudent kan være utfordrende. Det kan Kari Melhuus Jenssen skrive under på. Kari går også sitt siste år på master i drama og teater

ved NTNU. Hun har alltid vært en kunstnerisk sjel, og vokste opp i et hjem der kreativitet ble fremmet. Derfor har hun aldri tvilt på at hun ville satse på teater. Hun slenger det lange, blonde håret rundt seg mens hun snakker, og latteren sitter løst. Det er likevel en alvorlig tyngde bak ordene hennes.

– Hadde jeg gått på Gløshaugen og studert matte, så hadde jeg hatt en fasit. Det er dritdigg med en fasit. Vi

som driver med teater har ingen. Vi blir aldri ferdig, så vi bare jobber og jobber. Vi kan være på skolen fra åtte om morgenen til elleve på kvelden.

Kari forteller at hun ofte blir møtt med fordommer.

– Når jeg sier jeg studerer drama og teater, sier folk «Å, er det gøy? Leker dere? Blir dere skuespillere?». Folk himler med øynene og kimser av oss. Man blir lei seg, for de tror det bare handler om å ville stå på scenen.

Alt i kunst er der av en grunn

Kari blir tydelig oppglødd når hun forklarer hvorfor kunstutdanninger er viktige.

– Tenk hvis man skal kutte alt av kunst og kultur. Da tar man vekk alt av teater, og man tar vekk alt av musikk. Ingen tv-serier, ingen filmer. Jeg tror ikke folk tenker over at det er vi som skaper dette. Uten oss sitter du på hybelen og spiser middagen din uten noe auditivt eller visuelt. Da skjer det ingenting.

Kari forteller videre at enten man ser filmer, er på teater eller leser bøker, så handler det om det samme: å leve seg inn i en annen verden. Det er noe iboende vi mennesker søker oss til. Livene våre trenger kunst og estetiske fag.

Eirin forklarer at selv om man ikke kan like all kunst, så er det alltid noe å lære av den.

– Alt man gjør i kunst, hvert pensels-trøk i et maleri, hver bevegelse i en dans, er der for grunn. Analyser det, se hva de faktisk gjør. Det er alltid et eller annet man vil fortelle eller formidle.

A4 er ikke interessant

Både Eirin og Kari har et brennende engasjement for teater. Å komme til teateret var for dem som å komme hjem. I teatermiljøet er det en bonus å være annerledes. Man vil ikke ha A4, for det er ikke interessant. Kari forteller om et svært inkluderende miljø, med rom for mangfold.

– Jo mer rar og spacet du er, jo mer verdifull er du. Det interessante er de

som tenker annerledes, som kanskje har blått hår, som er kreative.

For Eirin ble teatermiljøet et viktig sted å finne tilhørighet. I dag kan hun ikke se for seg å gå et annet studie.

– Hodet mitt er ganske rart. Jeg er ikke så flink til å snakke og kommunisere med ord. Gjennom det visuelle, gjennom dans og sceniske bilder, så føler jeg at jeg får utfordret tankene mine og kommunisert mitt perspektiv.

Eirin forteller at spesielt individualitet og psyken er noe hun brenner for å iscenesette.

– Det er så viktig å fremme hvor forskjellige vi er, at vi handler som vi gjør av en grunn. For meg handler det i stor grad om å utforske og lære. Uansett om det er Ibsen eller et selvlaget stykke, om det så er megasært, så lærer man noe om det samfunnet man lever i.

En tøff bransje

Teaterbransjen er hard. Drama-studentene beskriver en arbeidshverdag der de fleste er frilansere, og mye går →

FORESTILLINGEN «HJEMKOMST»: Kari Melhuus Jenssen og Eirin Wågan overfører et brev til scenen. Brevet ble skrevet av jødiske Selik Mahler fra Trondheim, mens han satt i fangenskap under andre verdenskrig.

BREV FRA AUSCHWITZ: For tiden jobber studentene med en forestilling om jødernes hjemkomst til Trondheim i 1945.

på bekjenskaper og nettverk. Eirin forteller det kan være utfordrende.

– Det er så mange om beinet. Norge er ikke et stort land, så man trenger ikke så mange kunstnere. Det er ikke jobb nok til alle, rett og slett. Den som roper høyest og byr seg mest fram, har jo lettere for å få jobber.

Kari forteller at hun tidligere har reagert på hvem som har blitt tildelt roller. Hun føler at det ikke alltid er ferdighetene som står i fokus når ulike teaterscener hyrer inn skuespillere til oppsetningene sine. Hun nevner eksempler der kjente fjes har blitt tildelt roller, uten teatererfaring å vise til.

– Man må vise seg fram og si «her er jeg», for man er bare en i mengden. Det er kjempehardt.

Handler ikke om penger

På tross av tøff konkurranse og lange arbeidsdager, er Eirin fast bestemt på at teater er riktig valg for henne.

– Dette handler ikke om penger. Det er noe jeg må gjøre. Jeg kan ikke tenke meg noe annet. Så lenge jeg har nok til tak over hodet og mat, så går det fint.

Det har likevel ikke vært det enkleste valget å ta.

– Det er til tider hardt å være i en sånn usikkerhet. Jeg har tatt mange runder med meg selv, og tenkt over om jeg egentlig bør gjøre dette med tanke på min psykiske helse, forteller Eirin.

Kari er også helt tydelig på at det er dette hun vil, og legger ikke skjul på at hun er forberedt på å legge inn arbeidet som trengs.

– De fleste teaterfolk og kunstnere har ikke fått det gratis. Man må jobbe og jobbe. De fleste jeg vet om, og som vi har lest om, har startet helt på bunnen. De har ikke hatt leilighet, men har ligget fra sofa til sofa. Likevel har det gått bra.

I usikkerheten finner man også et fellesskap.

– Man kan føle seg alene, og det er spisse albuer, men man er så mange som skjønner hvordan det er. Så egentlig er man aldri alene, forklarer Kari.

Grumset i Norges historie

Akkurat nå jobber de to drama-studentene med en forestilling kalt «Hjemkomst». Forestillingen skal

handle om jødernes hjemkomst til Trondheim i 1945 etter flukt og fangenskap. Av rundt 260 jøder i Trondheim, ble halvparten drept. Kari, som jobber på Jødisk museum Trondheim, forklarer at jødernes tilbakekomst til Norge er et tema som er lite forsket på. Tydelig engasjert maler hun et bilde det er vanskelig å ikke bli grepet av.

– Hva gjør det med et menneske å komme tilbake, og så skal man glemme alt, samtidig som Norge ikke anerkjenner hva de har gjort? Det var masse antisemittisme. De fikk ikke igjen eiendelene sine, og det er gjort mye annet stygt som har blitt skygget over.

For de to dramastudentene er det viktig å formidle den mørke historien, så den ikke gientas.

– Man snakker om at Norge er så fint og flott. Det synes jeg jo det er, men samtidig er det mye grums i den historien. Den historien må man fortelle, fortelle og fortelle, slik at det ikke skal skje igjen. Det er en grunn til at det er så strengt vakthold på Jødisk museum, for folk er fortsatt gjerne, forteller Kari.

Kari og Eirin viser meg et utdrag fra forestillingen. På scenegulvet projiseres et bilde av Selik Mahler, som vokste opp i Trondheim. En helt vanlig student, som i 1942 ble arrestert fordi han var jøde. 20 år gammel døde han i Auschwitz. Med et kritt i hånden og nydelig løkkeskrift skriver Kari på det projiserte bildet. Teksten er et gripende brev Selik sendte til en venn mens han satt i fangenskap. Et brev Kari allerede har memorisert.

Forestillingen har premiere 17. januar på Jødisk museum Trondheim. I ukene før forestillingsperioden kommer Kari og Eirin til å jobbe 15 timer hver dag. De legger ikke skjul på at det til tider har vært tungt, og at de har stått fast. Temaet de formidler betyr likevel så mye for dem at de ikke tviler på at det er verdt arbeidet.

– Vi vil fremme det som har blitt hysjet ned. Når vi ringer de vi vil intervju, så sier de «Nei, det har jeg ikke snakket så mye om» eller «Nei, det har jeg fortrenkt». Det er interessant, og det kan vi skape om til dramatiske situasjoner. Vi har ikke tatt på oss lite, men det er så viktig å fortelle, sier Kari og Eirin i enighet. **UD**

LIDENSKAPELIGE: Tydelig engasjert forteller Kari og Eirin om sine opp- og nedturer i livet som kunststudenter.

Anmeldelse:

James Bond: Fantorangen

FINALE: Daniel Craig gjør sin siste rolle som alles favorittagent.

No Time to Die er slutten på Bond slik vi kjenner ham.

TEKST: Syver Røinaas | FOTO: SF Studios

Film: *James Bond: No Time to Die*
Spilletid: 2t og 43min
Regissør: Cary Joji Fukunaga
Sjanger: Det vet du fra før.
Premiere: 1. oktober

James Bond er udødelig. Den ikke så hemmelige agenten har figurert på kinolerretet med ujevne mellomrom siden 1962, da han var på oppdrag på Jamaica. I årets *No Time to Die* er han tilbake på øya, denne gangen som pensjonist. Når den gamle fienden Blofeld (Christoph Waltz) og en ny superskurk (Rami Malek) truer med å ødelegge verden, må eks-agent 007 ta stilling til om han vil tilbake til

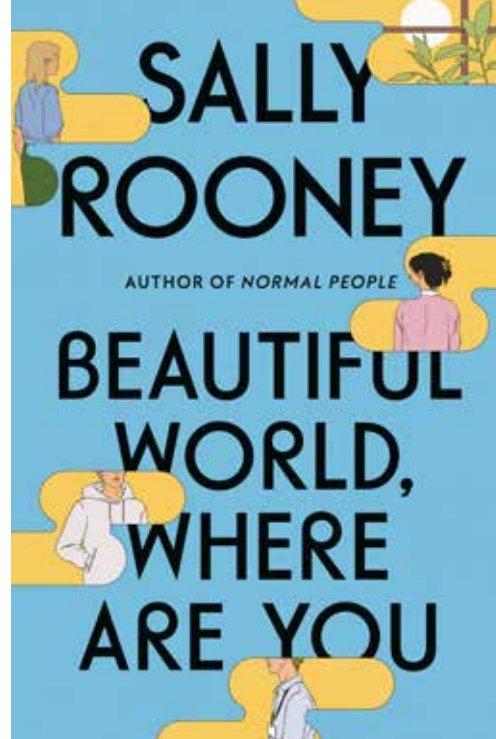
spionlivet. Du kan kanskje gjette deg til svaret.

Ingrediensene er nesten de samme som før: Skurkene vil ta over verden med et livsfarlig våpen (passende nok i form av et virus). Det konsumeres vodka martinier i store kvanta. Skuddsalvene og one-linerene sitter omtrent like løst. Og alt dette er etter min mening gode ting, for tradisjoner er ikke nødvendigvis klisjé. Dessuten byr årets Bond-film også på noen nye elementer.

Daniel Craigs James Bond har framstått som en langt mer moderne versjon enn Flemings og Connerys opprinnelige mannemenn. Denne versjonen blir videreført og fullbyrdet i *No Time to Die*, for det er Bonds relasjon til kjæresten Madeleine (Léa Seydoux) som driver mye av handlingen – ikke bare skuddscenene.

Abid Raja og alle andre kulturpatrioter kan forøvrig glede seg over at en betydelig del av handlingen foregår i Norge. I denne Bond-installasjonen finner vi nemlig klipp av Atlanterhavsveien, Ørlandet og – av alle merksnødige ting i vår lille verden – selveste Fantorangen. Men dette er noen budsjettakk over barne-TV.

***No Time to Die* kan kritiseres** for å mangle en virkelig skummel skurk, for å være ørlite for lang, og for å gå helt nye veier i én tradisjonell del. Filmen holder derimot altfor høy kvalitet – både når det gjelder musikken (av bl.a Hans Zimmer og Billie Eilish), rollene og humoren – til å kunne kalles dårlig. *No Time to Die* er rett og slett førsteklasses underholdning. Dersom du ønsker å ta en siste avskjed med Daniel Craigs 007, og foretrekker martinien din ristet, så har du sjansen nå.

Anmeldelse:

Skjønne bok, hvor er du?

Provoserende, pretensiøst og personlig fra Sally Rooney.

TEKST: Kari Sogner Noonan | FOTO: Faber & Faber

Tittel: Skjønne verden, hvor er du
Forfatter: Sally Rooney
Sider: 316
Forlag: Strawberry publishing

Sally Rooney har gitt ut sin tredje roman, *Skjønne verden, hvor er du*. Hun er mest kjent for boka *Normal People*, som har blitt til en tv-serie. *Skjønne verden, hvor er du* handler om Alice, Felix, Eileen og Simon som alle er sent i 20-åra eller tidlig i 30-åra. Alice er en romanforfatter. Hun møter Felix, som jobber på et lager, og spør om han har lyst til å bli med henne til Roma. Eileen bor i Dublin og prøver å komme seg over et brudd, samtidig som hun begynner å flørte med barndomsvennen sin, Simon, igjen. Handlingen bytter mellom de forskjellige karakterenes perspektiv, og brev mellom Alice og Eileen, som står mer i fokus enn mennene. Det er ikke så mye som skjer i boka; den er mer karakterdrevet enn handlingsdrevet. Forholdene mellom de fire personene står i sentrum. Ett av hovedtemaene er også verdens skjønnhet, og hva den har å si.

Boka er helt klart godt skrevet, språket flyter bra og den er ganske lett å lese. En gang iblant blir det ganske poetisk, og de delene er gode. Blant annet er det et kapittel i boka som er skrevet som en

slags tankestrøm eller montasje som skiller seg særlig ut. Det er forfriskende midt i boka, og det er rørende. Jeg satt igjen med en varm følelse i magen etter at jeg leste delen, noe som jeg ikke følte noe særlig på i resten av boka.

Det jeg følte mer på, var irritasjon over karakterene. Generelt sett er de ganske vanskelige å fordøye og sympatisere med gjennom hele boka, og spesielt kvinnene som står i sentrum. Alice og Eileen deler sine observasjoner og meninger om alle slags ting i brevene sine. De tar for eksempel opp klimakrisen, classeskille og overforbruk. Selv om det kan være ganske rimelige meninger de har, er de såpass bastante og pretensiøse i måten de skriver på at man egentlig ikke vil si seg enig med dem.

Som nevnt er Alice romanforfatter, og hun har mange ting å si om bokindustrien. Hun har skrevet to kjente romaner i ung alder, som har fått både mye ros og mye negativ kritikk. Det er klart at hun deler mange likheter med forfatteren av boka, Sally Rooney. Det får en til å lure på om Rooney prater gjennom henne. Dette gjør at man kan bli trukket litt ut av handlingen til boka. Man kan jo lure på om Rooney har skrevet denne boka for å få frem sine egne meninger.

Selv om det blir mye pretensiøs synsing, er det fremdeles noen fine refleksjoner i boka. Simon er katolsk, og det synes de andre karakterene er rart og ganske uforståelig. I brevene mellom kvinnene diskuterer de religion og kristendom en del. Eileen skildrer blant annet hvordan det er å dra i søndagsmessen med Simon. I skildringen føler man virkelig at man er til stede sammen med dem, og det er interessante spørsmål hun stiller rundt religion, Simon sin personlige tro og hans forhold til Gud. I stedet for å stille seg veldig kritiske til kristendommen, har de en pågående diskusjon rundt det. De viser hvordan det er mulig å trekke ut positive sider ved religion, uten å nødvendigvis være religiøs selv.

Boka tar opp mange dagsaktuelle temaer, som for eksempel mental helse, klimaangst og overforbruk. Jeg kan se at mange kan like boka godt og kjenne seg igjen i den, men jeg kan ikke si meg enig selv. Den var til tider slitsom å komme seg gjennom, fordi karakterens oppførsel og meninger var så provoserende. Selv om de skal være ganske voksne, oppfører de seg ganske umodent. Når de ikke var så irriterende og viste de stygge sidene ved seg selv, men heller så det skjønne i verden, synes jeg boka var fin.

HORRORSKOP

Framtiden står skrevet i stjernene. Her får du oversettelsen.

TEKST: Syver Røinaas
ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

Væren (21. mars – 19. april)

Venus er i senit, og Jupiter står høyt på himmelen. Dette har selvsagt ingen innvirkning på livet ditt.

Vekten (23. september – 22. oktober)

Stjernene er sikre på at du vil treffe den rette denne måneden. De er derimot noe usikre på hvorfor den rette er et syvtonns vogntog.

Tyren (20. april – 20. mai)

Din livslange drøm om berømmelse vil endelig gå i oppfyllelse når avisene får nyss om din grusomme bortgang.

Tvillingene (21. mai – 20. juni)

Vokt deg for folk som går bak din rygg. Særlig om de bærer på uansvarlig lange stiger.

Krepsen (21. juni – 22. juni)

Stjernene forteller at du har noe svært ubehagelig i vente, om du ikke forlater tv-studioet deres umiddelbart.

Løven (23. juli – 22. august)

Kjærlighetens veier er som kjent uransakelige. Du vil få et siste gjensyn med din elskede denne måneden, idet vedkommende og barnevernet entrer rettssalen for å vitne mot deg.

Jomfruen (23. august – 22. september)

Stjernenes spådommer vil være så vage og abstrakte at du vil svelge dem røtt.

Skorpionen (23. oktober – 21. november)

Evig eies kun det tapte, skrev Henrik Ibsen en gang. Men det får du uansett snart erfare.

Skytten (22. november – 21. desember)

Morgendagen vil by på en oppkvikkende strøm av nye impulser. Nærmere bestemt 750 volt.

Steinbukken (22. desember – 19. januar)

Det er mange fisk i havet, men dessverre er ingen av dem interessert i deg.

Vannmannen (20. januar – 18. februar)

Det er på tide å gå foran som et godt eksempel. Dessverre vil ingen andre følge deg i martyrdøden for å skape blest rundt den mulige utryddelsen av granbillen.

Fiskene (19. februar – 20. mars)

Din blinde tillit til det skrevne ord vil bli ytterligere styrket denne uken, når dette horoskopet viser seg å stemme hundre prosent med framtiden.

Kommentar:

Markedsføring av tristhet

Har du nylig vært gjennom et brudd? Hatt en tøff periode? Da har du nesten alt som skal til for å få medieoppmerksomhet som musiker i dag. Låta er det ikke så farlig med.

ILLUSTRASJON: Annette Bye Setsoas

Du finner nesten ikke et intervju med en fremadstormende Urørt-stjerne uten en mer eller mindre tøff historie i overskriften. Journalisten vil aller helst vinkle saken mot at den relevante musikken er skrevet i affekt, etter at artisten har latt seg inspirere av en tøff hendelse. I dag har dette blitt så vanlig at det nesten ser parodisk ut.

Det er ikke overraskende hvor vanlig dette har blitt. Mange norske artister har i det siste gjort stor suksess med å bruke emosjonell bagasje og utenforskap til å skape oppmerksomhet rundt seg selv i media. Tix, i forbindelse med Eurovision, er det åpenbare eksempelet. Det er også

slående hvordan han, sammen med andre rølpeartister, jevnlig klager over manglende aksept i musikk Norge, samtidig som de bruker sin status som motkultur og musikalske underdogs for alt det er verdt. De håndplukker sympati der det passer seg, for så å benytte sympatien til å forsterke sin plass som noen av Norges desidert mest strømmede artister.

Musikk har alltid vært en måte å formidle tristhet og motstand på, og det er ingen tvil om at noen av historiens vakreste verk er skrevet for å formidle noe vondt. Samtidig tror jeg at det evige fokuset fra media på den tøffe tiden gjør selve musikken fattigere. Det blir et større og større skille mellom artister som forsøker å verne om sitt privatliv, og artister som bruker privatlivet for alt det er verdt som markedsføring. Jeg opplever at sistnevntes musikk blir tynnere og mindre engasjerende. De triste historiene kan jo fortelles i media uansett.

Musikk er, selvfølgelig, subjektivt, og norske lyttere har tilsynelatende fått en enorm kjærlighet for kunstneren som reiser seg fra den vanskelige fortiden med utenforskap og ensomhet. På nesten amerikansk vis vil norske fans være med på å løfte de som har kjempet seg gjennom noe vanskelig, og som til slutt stormer seirende mot toppen av VG-lista. Om det er dette folk vil ha, er det naturlig at media følger etter.

Jeg tror allikevel fenomenet har sine konsekvenser for musikkbransjen. Artister som ønsker å formidle historiene sine gjennom musikken i stedet for media, står i dag i fare for å bli overskygget av overfladiske overskrifter som dreier seg mer om kjendiseri og clickbait enn kunstneriske utmerkelser. Det er bortkastet å fordele skyld når det kommer til dette fenomenet, men det er kanskje på tide at vi alle tør å være litt mer kritiske til tristhet som markedsføring.

Et lite stykke musikkhistorie:

Gamle sanger om igjen

Det er ikke ukjent at estetikken fra tidligere tiår kommer på moten igjen. Nå er det 90-tallets tur, og sjelden har en retrotrend hatt slik suksess.

TEKST: Hannah Kleiven | ILLUSTRASJON: Victoria Stenshagen

90-tallet har vært tilbake i mote, film og musikk en stund nå, men det eksploderte med det 18-årige fenomenet Olivia Rodrigo og hennes debutalbum *Sour*. Hun kom fra ingensteds med et brak i januar, da singlen «Drivers License» toppet Billboard-listen i åtte uker. I mai kom *Sour*, og Norge responderte med å sertifisere albumet til platinaplate etter kun fire dager. Rodrigo har aldri lagt skjul på sine inspirasjonskilder, der 90-tallsikoner som Gwen Stefani fra No Doubt og Courtney Love ofte nevnes i intervjuer. Fra arrangementer

og produksjon, via Rodrigos stemme, fraserings og temaer i låtene, til coverestetikken – «Sour» framstår som den ultimate hyllesten til 90-tallets pop-punk.

De store inspirasjonskildene
90-tallet er gjenopplivet, og vi venter egentlig bare på et band som skal høres ut som Oasis, The Verve og Dandy Warhols. Da er det fristende å spørre: Hvorfor nå, og hvorfor 90-tallet?

Olivia Rodrigo er ikke alene om å uhemmet la seg inspirere av 90-tallet. Her hjemme har vi band som The Needs, som må ha hørt hyppig på Ash og tidlig Weezer, og Spielbergs, som definitivt har plukket med seg mer enn ett album av Dinosaur Jr. og Built to Spill fra bruksjappa. Sjangeren College-

rock ble etter hvert den alternative rockens kommersielle alibi, mens samlebegrepet indie-rock utviklet seg til noe mer kredibelt. Innflytelsesrike band som Sonic Youth, R.E.M., Pixies, Built to Spill, Dinosaur Jr., Guided By Voices og Pavement skapte en estetikke som holder seg like godt i dag. Mange av disse bandene holder fortsatt på, og håver inn gode penger på uendelige gjenforeningsturnéer. Det er dem vel unt, for de fortjener all den oppmerksomhet de kan få.

90-tallet tok det uperfekte tilbake til hitlistene

90-tallet var den alternative rockens tiår. Grunge og Britpop. Alle som kunne fire grep på gitaren og hadde rett klesstil, fikk platekontrakt. De

store plateselskapene kastet penger etter døgnfluer, som Spin Doctors, The Verve, Elastica og Marcy Playground. Om vi ser bort fra de mest åpenbare og uinteressante bandene (Red Hot Chili Peppers, Oasis, Goo Goo Dolls, Travis, osv.), så var det ekstremt mye bra som boblet rett under: Undersjangerne, som tar elementer fra det kjente og tilfører det noe helt nytt. Grunge rullet gjennom tiåret, men tok stadig nye former, som til det hardere delen av spekteret og et band som Deftones. Mange puttet dem inn i den forhatte nu-metal-sjangeren, sammen med band som Limp Bizkit og Korn, men de har inspirert metallband mange kjenner i dag, som Loathe, og ikke minst Deafheaven.

90-tallets indie-rock hadde en helt egen estetikke, tuftet på en tanke om at «alt er mulig» og at det ikke var så farlig om den innspilte musikken ikke var helt perfekt. Borte var 80-tallets strømlinjeformede, glatte produksjon og målet om perfektjon i hver note. Slik punk filleristet den åleglatte prog-rocken på 70-tallet, tok indie-rocken det uperfekte tilbake til hitlistene på 90-tallet. Weezers debutalbum kom ut av det blå, midt i den verste grunge-perioden i 1994, og introduserte Beach Boys-aktig pop, blandet med vregte gitarer, lofi-estetikk og humor. Dette

sto i kontrast til de mer alvorlige flanellskjortepunkerne fra grungen, men var samtidig nært beslektet. Og slik kunne vi fortsatt.

Generasjon Z sin krasjlanding

90-talls estetikke handler ofte om det uperfekte, personlige og lett ironiske, men er alltid ærlig og nedpå. Kanskje dette er noe som tiltaler en generasjon Z, der jaget etter anerkjennelse, liker-klikk og det perfekte må ende i en krasjlanding før eller senere. Om den krasjlandingens manifesterer seg som nostalgi mot 90-tallet, da smart-telefoner og sosiale medier var en fjern drøm, så er det kanskje ikke det verste som kunne skje?

I dag stjeler amerikanske Clairo rått og uhemmet fra artister som Elliott Smith og Belle & Sebastian med sin soveromspop, det samme kan sies om Phoebe Bridgers. Ekte, utleverende, men samtidig introverte tekster som kombineres med en sår vokal og en

massiv produksjon som høres simpel og innbydende ut. Det er sårt og nostalgisk, slik som vår generasjon kanskje lengter litt etter. En enklere tid, med enklere tanker, og et visuelt tekstunivers som passer til scener i hverdagslivet til den enkelte person. Av de mer kommersielle artistene er det ingen tvil om at Charli XCX må ha hørt sin andel av TLC og Britney Spears. Vår generasjon, sammen med Rodrigo, får ikke nok av relaterbare tekster om kjærlighetssorg, mens vi synger dem i bilen med bøttehatt og store bukser.

Nostalgi kan være en vakker ting, og kanskje 90-tallet er det siste tiåret man kan tenke nostalgisk tilbake på. Kanskje det var det siste tiåret da ting kunne bruke litt lenger tid på å sette seg og ikke alt var basert på umiddelbar respons, angst for å gå glipp av noe og stadig sterkere press fra alle kanter. Kanskje det er derfor 90-tallet har kommet tilbake som det har gjort nå. Uansett, mer pop-punk i monitor, takk!

trykkpartner

Tungasletta 7 - 7047 Trondheim

ET MODERNE MEDIEHUS

Hit for hit – fra The Beatles til Billie Eilish

Gjennom tidene har flere artister gjort stor suksess med hit-låter. Man kan da spørre seg: Hva er egentlig en hit-låt, og hvordan blir den til?

TEKST: Even Kaushik | ILLUSTRASJON: Viktorija Belogradovaite

Vi blir eksponert for hit-låter gjennom mange forskjellige medium. På radioen, på dansegulvet og på vorspielet. Det tar ikke lange tiden fra de første notene, til a-has «Take On Me» treffer trommehinnen og allsangen er i gang, eller til en versjon av Abbas «Dancing Queen» åpenbarer seg på dansegulvet og får kroppene til å svinge.

Det virker som om det er noen låter som rett og slett er allment kjente, og som vi i fellesskap har en tilknytning til. Det er snakk om hit-låtene. Låtene som i lengre tid har toppet VGs Topp 20 – eller Billboards Hot 100.

En hit-låt er per definisjon en låt som har gjort stor kommersiell suksess gjennom å ha blitt kjøpt eller strømmet utallige ganger. Hva er det som gjør at noen låter gjør mer suksess enn andre?

Harmonikk i fokus

Knut Anders Vestad, førsteamanuensis i komposisjonsfag ved Institutt for musikkvitenskap på NTNU, har lang bakgrunn i musikkbransjen. De siste ti årene har han komponert og lagd strykearrangement for kjente norske popartister som Aurora og Sigrid, som til sammen har om lag 13 millioner månedlige lyttere på Spotify. Selv har han også drømt om å skape en nummer én hit-låt for seg selv.

Vestad ser på harmonien og melodien i en låt som en stor faktor for at den skal bli en hit.

– Om man tenker på hit-låter, er det viktigste harmonikken og hvordan den blir bygd opp, spesielt i det som kalles fireakkordslåter. Dersom man tenker at man er i D-dur vil det da være D-dur, A-dur, H-moll, G-dur – akkurat de akkordene som Beatles bruker i «Let

Førsteamanuensis Knut Anders Vestad sier det viktigste med en hit-låt er harmonikken. FOTO: NTNU

It Be», forteller Vestad om én mulig harmoni.

Videre viser Vestad til det som kalles permutasjon. I matematikk er dette ordningen av rekkefølgen på objekter eller symboler, men det brukes også i musikk for å skape forskjellige melodier ut fra akkordene man har.

– Man kan starte på A-dur, eller starte på G, og dermed endre på rekkefølgen av akkordene for å skape melodier som høres kjente ut, men som er akkurat passe annerledes til at det høres ut som noe nytt.

«Alle hit-låter er like»

Man skulle tro at publikum raskt kan begynne å kjede seg når det er de samme fire akkordene, eller åtte tonene, som går igjen, men musikkhistorien sier noe annet. Journeys «Dont Stop Believing», Aquas «Barbie Girl», og The Cranberries «Zombie» bruker alle de samme fire akkordene, men i forskjellige rekkefølger.

Låter som er i ulike kategorier, og ment for forskjellige publikum, gjør stor suksess på hit-listene, til tross for at de har potensial til å høres helt like ut. →

HVORDAN PRODUSERE EN HIT:

- Fire akkorder
- Noe fengende
- God vokal, fin melodi og eksepsjonell produksjon
- Masse tid

Da er det vel bare å prøve selv?

Grunnen til at låtene likevel fungerer godt og blir hits, ligger ifølge Vestad i det som kalles halvtone.. En halvtone er en kortere tone mellom andre hele toner som gjør at lytteren føler at hen har hørt noe innovativt.

– Dersom en låtskriver klarer å gjøre en liten vri, et valg i et tonearts-skifte som gjør en oppmerksom på at det var noe som skjedde, da legger en merke til det.

Det som er spennende, er hvordan dagens hit-låter har gått noe bort fra det kjente. Man har gått over til bruk av synth-riff, og låtene er ikke nødvendigvis orientert rundt den klassiske oppbyggingen av vers-refreng-bro, forklarer Vestad.

– Billie Eilish gjør dette, og det er artig å se hvordan hun bryter med det vante der, fortsetter Vestad.

Eilish gjorde stor suksess med låta «Bad Guy» fra 2019, som kombinert ble den mest solgte og strømmede låta samme år.

Flere veier til en hit-låt

Musikkprodusent Stian Nyhammer Olsen for trondheimsbaserte BLUE-PRINT har også kjennskap til at eksperimentering kan fungere. De jobber lange dager for å produsere musikk av varierende sjanger for oppnå drømmen om å nå førsteplassen på Billboard Hot 100. Det er forskjellige veier dit. I det siste har deres fokus vært på k-pop, koreansk popmusikk. Koreansk musikkultur skiller seg fra vesten i måten en hit-låt kan bli til.

– Der vesten er opptatt av en artists merke og status i bransjen for at den skal vinne frem, fokuserer Korea på at låten skal være riktig for artisten. Låten i seg selv skal være faktoren for at den blir en hit, og ikke nødvendigvis oppmerksomheten artisten allerede har bygd seg opp.

Hit-låter er overraskende kompliserte

For Olsen er en hit en låt du har på hjernen, uten at du helt vet hvorfor.

– Dersom man kan høre en låt én gang, og deretter gå rundt og nynne på melodien eller en bestemt del av låta, vil jeg si det er en hit.

Om man skulle hatt en hit-oppskrift, ville produksjonsdelen tatt veldig mye plass, ifølge Olsen, rett og slett fordi ting skal ha en spesifikk standard. Han presiserer at ingenting skal skjære, og ingenting skal høres unaturlig ut.

– Alle kan lage en fireakkordsprogresjon på et piano, men hvorfor er den spesifikke progresjonen perfekt til akkurat din låt? Det må være noe med den verden låta di eksisterer i.

Vestad og Olsen er enige om at det er vanskelig å lage noe som er helt nytt. Publikum vil gjerne ha noe de kjenner igjen. Melodi spiller en stor rolle i låtene, men det er likevel vanskelig å trekke ut ett spesifikt aspekt ved en låt som gjør at den blir en hit. Selv om vokalmelodien, instrumentalen og produksjonen alle er viktige faktorer i en låt, er det hele følelsen av en låt som vil ha mest å si for om det blir en hit eller ikke.

– Vi driver mye med analyse i markedet for å se hvor vi ligger an. Når vi setter oss ned for å lage en låt i dag, spør vi oss selv «er dette en hit to år i fremtiden?». Det vil for eksempel kanskje ikke være hensiktsmessig å lage en discolåt i dag, ettersom den perioden er over, forklarer Olsen.

Det er likevel ikke alt man kan analysere og spå riktig om, når det kommer til hit-låter. Olsen hadde personlig ikke tro på at Billie Eilish skulle bli så stor som hun er nå, mens Olivia Rodrigo og hennes «Good 4 U» skjønte han raskt at kom til å bli en sensasjon.

– Ofte utvikler trender seg i fine linjer, etter disco kommer rock, mens iblant er det noen utskudd som er med på å dytte musikktrender i en ny retning, legger han til.

Hit-maskin eller flopp?

På én side har man artister som konstant klarer å produsere hit-låter og forbli relevante. På en annen side har man de som kun oppnår suksess én gang, såkalte one-hit wonders. Bjørn Johan Muris MGP-bidrag «Yes Man» er et eksempel på dette, og låta lå sytten uker på VG lista topp 20 – hvorav seks helt på topp.

– En forklaring kan være at en artist må få muligheten til å utvikle seg, og der har plateselskapet et stort ansvar. Dersom du får en super-hit med en gang, så skal neste låt også gjerne være en super-hit, og låta etter der igjen. Det tror jeg er veldig vanskelig, forteller Vestad. **UD**

Nao – **And Then Life Was Beautiful**

Smittsom og dansbar R&B på sitt beste.

TEKST: Tina Løvås | FOTO: Little Tokyo/Sony

Neo Joshua, som går under artistnavnet Nao, er tilbake med sitt tredje album *And Then Life Was Beautiful*, som følger opp suksessen *Saturn* fra 2018. Selv om albumet går bort fra tung synth og eksperimentell funk som preget hennes første to album, hører vi fortsatt de fengende rytmene av 90-tallsinspirert R&B flyte gjennom låtene. Nao fortsetter dermed å føle på ulike deler av R&B-verdens grenser, samtidig som hun holder på seg selv.

And Then Life Was Beautiful byr på **nydelig**, euforisk R&B som tilbyr et litt annerledes syn på pandemien albumet tydelig er formet av. En stor del av slippene som har kommet ut av pandemien, har vært mørke og kun fokusert på lyset i enden av tunnelen. Nao setter heller et positivt lys på det hele, og reflekterer rundt hvordan nedstengingen av verden var en pustepause som satte fokus på det som var viktig i livene våre. Som det hviskende flyter ut av henne over varm og bløt gitar på åpningslåta «And Then Life Was Beautiful»: «here is a moment to think about all that is you».

Det stopper derimot ikke Nao fra å blottlegge personlige kamper, som fødselen av hennes første barn og diagnose av kronisk utmattelse. Disse er dog rammet inn på en mektig og varm måte som gir en mer styrkende følelse enn at alt håp er ute. Dette får vi for eksempel smake på i «Burn Out», som forteller om hvordan Nao føler seg utbrent og at hun er alene i sin kamp, og hvordan hun trenger å bare ta det rolig og puste ut.

Rundt halvveis ut i *And Then Life Was Beautiful* tilbyr Nao en vakker ballade i «Wait», hvor hennes kraftige og vektløse vokal virkelig får skinne, slik den burde. Resten av albumet er en smittsom og dansbar fest som tar oss rett tilbake til lange dager på solfylte strender. Blant annet er «Woman» med Lianne La Havas på kjøpet og «Nothing For Sure» sterke innslag det er vanskelig å sitte stille til. Stemningen er aldri laber på soul-fylte *And Then Life Was Beautiful*, som alt i alt er et sterkt innslag fra Nao.

Sufjan Stevens & Angelo de Augustine– **A Beginner´s Mind**

Beginner´s Mind er albumet mange Sufjan Stevens-fans har ønsket seg.

TEKST: Aleksandra Simonsen | FOTO: Asthmatic Kitty Records

Konseptalbumet *A Beginner's Mind* er et samarbeids-prosjekt mellom låtskriverne og multiinstrumentalistene Sufjan Stevens og Angelo de Augustine, og Stevens femte utgivelse på tre år.

Musikalsk beveger albumet seg tilbake mot lo-fi indiefolk, noe vi nesten ikke har hørt fra Stevens siden hans 2015-utgivelse *Carrie & Lowell*, og som er noe mange fans har savnet. *A Beginner's Mind* kunne fort ha blitt et steg bakover i Stevens musikalske utvikling, men blir heldigvis et naturlig steg framover. Her møter upolert skjørheter i akustisk instrumentering rike og teksturerte synth-landskaper – og det på en måte der de elektroniske elementene gir musikken et løft framfor å virke distraherende.

Angelo de Augustine sin minimalistiske stil blir den perfekte motvekten til Stevens tendenser mot maksimalistisk kaos. Augustine hjelper Stevens med å begrense seg, samtidig som Stevens gir Augustine det kreative løftet musikken hans trengte for å bli interessant å høre på.

Første halvdel av albumet er overraskende livlig, med energiske og fengende låter som «Back to Oz» og «Reach Out». På andre halvdel tas tempoet ned en god del, og gir rom til mer rolige og nedstrippede låter som «Olympus». «Murder and Crime» er en av de vakreste og skjøreste låtene på albumet, og minner om noe man kunne funnet i Elliott Smith sin katalog.

Til tross for at andre halvdel er veldig vakker, føles det allikevel som om albumet taper seg litt i denne enden. Også første halvdel av albumet har nemlig en del rolige låter, som «The Pillar of Souls» og tittelsporet «Beginner's Mind», men disse er musikalsk mye mer spennende enn det meste av det du finner på andre halvdel.

A Beginner's Mind er **lettere å ta innover seg** og fordøye enn mange andre Sufjan-prosjekter, men albumet fortjener allikevel flere gjennomlyttinger. Selv de mest nedstrippede låtene på utgivelsen inneholder teksturer og produksjonsdetaljer som er verdt å få med seg, og jeg tror alle Sufjan-fans vil finne noe å like ved dette albumet.

Emile The Duke – **Hvit skjorte/Oslo City**

Emile The Dukes siste skive er skivebom på skivebom.

TEKST: Andreas Jensen | FOTO: Mooktime Records

Skal man ta denne skiva på alvor? Det kan jo umulig være meninga å ta den seriøst. Dette er problemstillinger man alltid må tenke på når man hører *Hvit skjorte/ Oslo City* av Emile the Duke.

Oslomusikeren Emile the Duke er kjent for slagerne «Fredag» og «Punktlig» fra skiva *Aasen*. En sarkastisk nypop-skive som handler om å jobbe i Oslo kommune. Ironisk distansert popmusikk har alltid vært Emiles styrke. Nå har han derimot bytta ut faste popkomposisjoner med skranglete gitarer og trommemaskiner. Tekstene er omtrent like ironiske, eventuelt sarkastiske, som på de forrige platene.

De eneste høydepunktene på skiva finner vi i låtene «Hvitt år» og «Gitar». På sistnevnte fungerer den sporadiske teksta bra med klingrete riff, noe som skaper et morsomt og sært lydbilde. Generelt er «Gitar» en artig låt om dårlige valg. Pop-elementene vi finner i «Hvitt år» hjelper å dra opp låta, noe som gjør den til en nyttbar låt om livsstilsendringer. Det gjentakende tekstmotivet «Oslo city koser seg» bidrar til å dra opp skiva i ny og ne.

Emile viser sine beste ferdigheter når han kombinerer popelementer med halvt ironisk, halvt ærlige tekster om helt banale, hverdagslige ting. På «Hvitt år», derimot, viker han for langt unna standarden han har etablert tidligere, noe som fører til at eksperimenteringen på denne skiva virker unyansert og generelt uferdig. Skiva treffer ikke mål, og man ender bare opp med ei kjiplate med tekster som kunne vært henta fra dagboka til en 19-åring som akkurat har begynt på folkehøgskole.

Låta «Gode venner» kombinerer pedaltunge riff med halvsynging fra Emile, men tung reverb og ukarismatisk tekst gjør dette til en uutholdelig lytteopplevelse. Den akustiske «Herslebsgate» er både langstrucken og gørrkjedelig. De to siste låtene på skiva minner om noe 2019-Mac Demarco kunne tukla sammen på en halvtime etter å ha kjederøyka en kartong Marlboro.

Emile kan lage kul musikk, men denne skiva virker bare uferdig, useriøs og uinspirert. For altså, sjøl om man kan lage skive, og har instrumentene liggende klare, så bør man ikke alltid tvinge fram noe. Tommel ned for min del.

Geir Sundstøl – **St. Hanshaugen Steel**

Noregs hawaii-gitarkonges nyaste album er som lydsporet for einsame astronautcowboyars vandring mellom stjernene.

TEKST: Anders Kruse | FOTO: Hubro Music

Frå 1890 til 1969 låg eit svært stålverk på St. Hanshaugen i Oslo, som det fjerde soloalbumet til ein av landets mest legendariske sessiongitaristar er oppkalla etter. Det er vanskeleg å kategorisere musikken ein finn på albumet utan å drukne i metaforer. Musikken er einsam, han er postapokalyptisk, han er nett som å gå gjennom eit nedstengd stålverk, med rotnande lauv på golvet og ekko i veggane. Samstundes flettar Sundstøl inn så mykje kløktig instrumentering, flytande synthar og trommemaskiner at ein dregst ut av det reint jordlege ut i verdsrommet. Namnet hintar også til instrumenta Sundstøl er mest kjend for, som pedalsteel og slidegitar som bringer med seg bilde av forlatne urbane områder og ei verd etter industri.

Sundstøl har virka som gitarist på over 400 album, og spennvidda i den musikalske erfaringa hans skin gjennom i solomusikken. Låta «Ka» passar relativt godt inn i americana. «Våg» og «Kløpper» vrir og vrenger på sjangertrekka med underleg instrumentering og vidåpne lydlandskap. «Hoven», kanskje den beste låta på plata, går brått i ei heilt anna retning. Intense saktegåande synthar, rytmiske dulcimer ostinato, ordlaust kor – alt over signaturinstrumenta til Sundstøl og smukk bassing frå Mats Eilertsen.

Sjøl om alt på St.Hanshaugen Steel er uforskamma vakkert, er dynamikken i plata litt for langt nede. Lydlandskapa er gjennomførte, men stemninga i mange låter blir veldig like. «Lyssky», «Smet», og «Omsorg» har ei særskild lik stemning, og ender opp med å smelte saman. Eg tar meg stundom i å tenkje at det hadde vært godt å bli skrike litt meir i trynet. Både «Hoven» og avslutningslåta «Pøs» har sterke dynamiske høgedepunkt, men jamt over saknar eg å høyre musikken verkeleg bryte ut i song.

Eg ender med eit delt inntrykk av *St.Hanshaugen Steel*. I alle detaljar er musikken og dei astrale steppene Sundstøl maler fram reint til å drukne i, men det skulle vore noko meir her. Eg har lyst til å elske meir av plata, men dei beste delene er så uforskamma bra at eg ikkje har noko anna val enn å anbefale ho på det absolutt varmaste.

Student-skalendar

TORS DAG 14. OKTOBER

MISTERO BUFFO

Kl. 19.00

Hans Petter Nilsen gjer ei tolking av fem satiriske monologar, skrive av nobelprisvinnar Dario Fo. Nilsen må sjonglere mellom 22 ulike roller, og ein kan forvente å sjå *Gjøglerens fødsel*, *Den Blinde* og *Krøplingen*, *Bryllupet i Kaanan* og *Lasarus' oppvåkning*, og Nilsen skal sjonglere mellom 22 ulike roller. Forestillinga visast til 30. november.

FREDAG 15. OKTOBER

j00

Kl. 20.00, Lokal Klubb

Nylig signerte til Propeller Recordings og rykende ferske etter sitt første singelslipp, kommer bandet j00 til byen. Her vil de servere det de selv beskriver som 3D-pop og «indie cry-bangers», samtidig som de hinter til mye mer ny musikk i etterkant av konserten. Det lønner seg å stikke innom Lokal denne kvelden, kanskje oppdager man en ny indiejuvel der?

SAMTALE MED HJORTH OG KJÆRSTAD + NTNUS LITTERATURPRIS 2021

Kl. 19.00, Kulturtorget

Vigdis Hjorth og Jan Kjærstad samtalar om skjønnlitteraturen si rolle i dag og NTNU sin litteraturpris for 2021 blir delt ut. Fest på Sellanraa i etterkant.

LØRDAG 16. OKTOBER

NATTINÉ – SMERZ

Kl. 21.00, Rosendal Teater

Tidligere i 2021 kom duoen Smerz, bestående av Catharina Stoltenberg og Henriette Motzfeldt, ut med albumet *Believer*. Med en sømløs blanding av alt fra dekonstruert pop og kammermusikk til voldsom elektronika, har Smerz imponert internasjonalt med sin unike stil. På Rosendal Teater kan man denne kvelden forvente noe virkelig særegent og gripende fra duoen.

ONSDAG 20. OKTOBER

AFGHANISTAN UNDER TALIBAN

Kl. 19.00-21.00, Mangfoldshuset

Trøndelag

Etter Taliban tok over Kabul i August, har situasjonen i Afghanistan blitt tett fulgt av resten av verden. Hvordan er det å leve i Afghanistan i dag, og hvordan ser landets framtid ut? Mangfoldshuset Trøndelag inviterer til en panelsamtale ledet av menneskerettighetsaktivist og poet, Asieh Amini.

TORS DAG 21. OKTOBER

KRONPRINSEN MØTER

STUDENTENE MED

GRUNNSTEINSNEDLEGGELSE

Kl. 10.30, Studentersamfundet

Etter en lang ventetid skal endelig grunnsteinen til nybygget legges. Hans Kongelige Høyhet Kronprins Haakon kommer til Studentersamfundet for å legge ned grunnsteinen og snakke med studentene.

FREDAG 22. OKTOBER

VILDE TUV

Kl. 20.00, Lokal Klubb

Lokal Klubb kan invitere til Vilde Tuv-konsert denne måneden. Det var nok få som forventet at Vilde Tuv skulle slippe et album som *Melting Songs* fra tidligere i år – men det gjorde hun. Fra sårbare vokaler og folk-instrumentering på debutplata, har hun nå gått over til et helt annet musikklandskap som klipper og limer sammen lyder og instrumenter man ikke trodde kunne gå sammen.

ONSDAG 27. OKTOBER

LINN SKÅBER: TIL OSS - FRA DE

ELDSTE

Kl. 19.00, Kulturtorget

Linn Skåber er aktuell med ny bok, *Til Oss - fra de eldste*, som er illustrert av Lisa Aisato, og blir den tredje i rekka av liknande bøker. Denne kvelden er ho i samtale med NRK P1-journalist Pål Plassen.

FREDAG 29. OKTOBER

SUSANNE SUNDFØR TRIO

Kl. 20.00, Olavshallen

En av Norges aller største musikk-eksporter, Susanne Sundfør, kommer i slutten av måneden til Trondheim. Med seg har hun med André Roligheten på saksofon og Megan Kovacs på tangenter, som sammen utgjør trioer som skal servere flott og intim musikk i Olavshallen. Med seg har de også m ed spellemannominerte Siv Jacobsen som støtte. Mye å glede seg til!

KVISS

KVISSMESTERE: Emelie Kjæmli Kristiansen og Benedikt Erikstad Javorovic
Spørsmål og kommentarer kan sendes til kviss@studentmediene.no

1. Hva er årets UKEnavn?
2. Hvilken fotballmanager har tilnavnet «The Special One» og leder for øyeblikket klubben AS Roma?
3. Hvilket dyr har historisk sett vært mest vanlig å bruke for å finne den eksklusive soppen trøfler, og hva er mest vanlig å bruke i dag?
4. Om man ser bort fra vann, hva er verdens mest populære drikke?
5. Mange har nok, uten å vite det, kjørt over den kunstige øya Pepperholmen, en del har nok også sett den i en tv-serie, men hvilken konstruksjon er øya assosiert med?
6. Hvilke nasjonaliteter har de to journalistene som er vinnere av Nobels fredspris for 2021?
7. Hvilken spillkonsoll, som originalt lanserte i 2017, kom nettopp med en ny utgave med blant annet en oppgradert skjerm?
8. Hvilken farge er cerulean en variant av?
9. Hvilket dyr ble kalt hippos på gammelgresk?
10. Hvilken by kommer kaken sachertorte fra?
11. I hvilket land har du størst sannsynlighet for å finne noen som holder på med sporten hurling?
12. Hvilket land kommer den nye tv-hiten *Squid Game* fra?
13. Hvem skal spille prinsesse Diana i den kommende filmen *Spencer*?
14. Hovedstaden i det franske regimet under andre verdenskrig, som ble ledet av Philippe Pétain og samarbeidet med Nazistene, har gitt navn til regimet. Hvilken by?
15. Hva er hovedingrediens, bortsett fra pasta, selvsagt, i retten spaghetti alle vongole?
16. I hvilket land er Unicum, som lages av selskapet Zwack, sett på som en nasjonaldrikk?
17. Hva er navnet på de elektrisk nøytrale partiklene i et atom?
18. Hva er den minst massive planeten i solsystemet?
19. Hvilket parti, med Olaf Scholz som kandidat, har flest representanter i forbundsdagen etter det tyske valget?
20. Etter lanseringen av *No Time To Die*, hvor mange filmer har Daniel Craig spilt James Bond i?

(1) Razmatiaz 22 José Mourinho 3) Tidligere gitt, i dag bruker de fleste hund 4) Te 5) Øresundbroen 6) Filippinsk (Maria Ressa) og russisk (Dmitry Muratov) 7) Nintendo Switch 8) Blå 9) Hest 10) Irland 12) Sør-Korea 13) Kristen Stewart 14) Vichy 15) Muslinger 16) Ungarn 17) Nøytroner 18) Merkur 19) Sosialdemokratene (SPD) 20) Fem

HVILKET UKE-ARRANGEMENT ER DU?

ILLUSTRASJON: EIRIL SOLVEIG UGULEN

0–4 poeng:

KULTURELL APPROPRIASJONSFEST I DØDENS DAL:
Lyst til å se en gjeng 20-åring fra østlandet leke trøndere eller bayere, med dårlige kostymer og enda verre imitasjoner av dialekter og aksenter, samtidig som du betaler gjennom nesa for overprisa Dahls? Prøv trønderfest eller oktoberfest!

5-10 poeng:

MEGAKONSERT MED MEGAARTIST: Drit i at det ikke er spesielt fett med TIX og Alan Walker. Vi er såpass sultefora på å stå i samme rom som tusenvis og høre på musikk at vi sier ja til hva som helst. Bare å komme seg på svartebørsen og selge nyrene for billetter.

11-16 poeng:

INKLUDERT I INNGANG: Det beste i livet er gratis, sies det. Men på UKA er ingenting gratis. Så da får man nøye seg med at det nest beste i livet er billig. Her har man både kule artister og Pirum.

17-20 poeng:

HELAFTEN MED DRAMALINJA: Hva skulle vi vel gjort uten Samfundets kjære teaterbarn? Revy, natteforestilling og barneforestilling. Alle vet at det er her de ekte penga tjenes. Ettersom de, i motsetning til TIX, ikke får en krone.

Registrerer:

...at Fitteblekka avslører: Equinor er fortsatt et oljeselskap
...at de allikevel ikke kan sette på varmen i Dødens Dal
...at la dem fryse
...at når Mr. Oksygen er borte, danser Mr. Melk(esyre) på bordet
...at hvorfor dra på konsert hvis du bare skal prate?
...at hold kjelt for faen
...at kukadurene tror kun Fitteblekka overlever Reitan
...at takk for tiltroen
...at "vi burde dra på KUKA hvert år!"
...at razzmat, azz
...at er den SÅ dritt?
...at god reklame for neo-koreansk
...at KUKA-i-razzen
...at høres ut som en sak for baksida
...at det er jo der det gjelder
...at lift er KUKEtårnets viagra
...at ikke alle har buldra
...at hva er meinichen med tårn om man ikke å klatre?
...at KUKEsjef trenger hjelpen han kan få
...at det er vel meinichen med livet
...at de store skriver ikke om de små
...at takk for sist, Tassen
...at hva er streotyper?
...at heldigvis har alle gode grunner til ikke å filme forelesninger
...at viktig å ikke være for kontroversiell
...at vag konsensuspolitikk er jo helt sykt engasjerende
...at Studenttinget: årets pick me boy
...at ingen verv kan vel være mer utakknemlige enn de man blir lønnet heltid for
...at hvorfor ser du flisen i studentens øye, men bjelken i systemets ser du ikke?
...at du trenger nok ikke barbere hodet i år heller
...at én Max til hest hadde vært bedre enn ti i tårnet
...at men uten firerkravet er det litt vanskelig å regne på det
...at redbull i KUKETOGET
...at vod-ka-bull next?
...at Heidis i neste UKETOg
...at bedre enn kontinuerlig trekkspillbuteljer
...at kom til Fengselstomta og se prinsen løfte sten
...at kongeriketWW for et nybygg
...at navnet på MGs nye promofilm
...at er det et valg mellom prins eller rekefanatisme?
...at reker oss ned til svettehølet i Bodegaen uansett
...at kan vi ta med prinsen???
...at fram med dansefoten, Haakon!!

Spit: fra KUKÉ-tysk - ering, krenking, spott

Svigermor for KUKEBillett?

Du har sjekka rundt på alle bytte-, salgs- og prostitusjonssider du kan finne. Ingen selger billetter til kuktobrefest. Smaken av varm øl, svette samtaler og klissete gras er en drøm unna... helt til nå!

Bytt din svigermors for én enkeltbillett for den vulgære, pølseduftende

opplevelsen som er late-som-Bayern-stemning i KUKAs regi. Forhåndsbetal din svigermor i stempla drikkebonger i luka mellom 04:20 og 06:66 i en frankert konvolutt adressert til KUKEtårnet.

Fitteblekka står ikke ansvarlig for åndelig korrupsjon, ølmangel, ekkelt hakeskjegg eller demonisk latter til alle døgnets tider og en plutselig manisk følelse.

Sjå meg, takk meg, bry deg, ELSK MEG!

Det er ikkje så lett å vere superhelt, når ingen ser meg. Du sveipa høgere, men les ikkje meldingane mine. Du følgjer meg på insta, men legg aldri att ein kommentar. Treng du meg ikkje? Legg du ikkje merke til alt eg gjer for deg, medan du ligg og søvW? Bli med meg på deit, ikkje berre barber hovudet!

xoxo yours truly nananananananana Lynvingen

PS: dickpic i innboksen din

Utgavens dyr: UKEHesten 2019

Det var en gang en KUKÉhest
Silke var dens navn
Silkehest er best på fest, men i år ble den et savn

SilkeKUKÉhesten, hvor har du blitt av?
Ikke brukt til blesten, er Meinich redd for trav?

Borte er du, kjære venn, kanskje tatt til fange
Vi sendte våre beste menn, med lakkbukser så trange

Ut på tokt til limfabrikken der KUKElim blir til,
Men reiste hjem med trikken, helt uten hest så snill

Har du blitt til salami? Eller til lasagne?
Den fine, snille hoppa mi fortært med god champagne

(...at illustrasjon trenger hjelp?!)

k U K E - t å r n e t reiser seg

Fra KUKEsjef Max Meinichs barske, svulmende bart har han virkelig brukt munnen til å ønske et eregert tårn som hever seg over alle andre.

- Mæhlensitt hever seg ikke over mitt, hvis du skjønner hva jeg mener, blunker Meinich lurt til Fitteblekka.

Om det er et tårn noen kan klatre i, det finner man først ut etter en kveld på Bodegaen. Likevel kan man ane en slapp start på Dragvoll før man flyttet og opphisset tårnets reising ned på Torvet, ruvende i full offentlig oppstandelse.

-Jeg gleder meg til å få nappet tårnet opp mot Gløs. Dra han forbi utsikten

til det fuktige, dype og velbrukte Dødens Dal hvor mang en person har gått både inn og ut, sier Meinich mens han sirkulerer de veldreide hoftene sine i det stående tårnet.

Hvor lenge tårnet står før det har bært sin last, skutt ut salutten og merket de tørste, velvillige, spente og pirrende KUKÉ-funker, er det ingen som vet. Likevel vil Meinichs objektofilia sørge for et særst deilig KUKÉ-tårn.

- Det er ikke høyden som teller, men omkrets og stødighet, avslutter Meinich før han vagger dypt i tårnet sitt.

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF PENSUM BRUKT

iBok.no

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum